

KÖNYVTÁRI MaNÓK

Meseantológia

Isce tristique conuallis

KÖNYVTÁRSI MANÓK

MESEANTOLÓGIA

Copyright © Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, 2022

Minden jog fenntartva!

Első kiadás

Felelős kiadó: Tomasovszki Anita igazgatónő

Borító: Tuza Edit

Manó logó: Tuza Edit

Tördelte: Blue's Book Solutions

ISBN: 978-963-7281-79-2

Készült a Mogul Kiadó közreműködésével.

Előszó

Létezik Nyíregyháza egyik régi városrészében egy pici könyvtár, amelyet az olvasók „csodakönyvtárként” emlegetnek. Pedig a könyvtár maga egészen olyan, mint bármely más könyvtár: polcok, könyvek, mosolygó könyvtáros. Mélyen hiszem, hogy maguktól az olvasóktól lett különleges hely a *Vécsey Utcai Fiókkönyvtár*, ahol számos csoda történt már.

Többek között ide költöztek a könyvtári manók 2016-ban egy napfényes, havas, szikrázóan tündöklő decemberi napon, ami kétségtelenül csodás esemény volt.

Ezeket a pici, de erős és rendkívül rejtőzködő apróságokat emberfia nem pillanthatja meg, mert rögtön kővé válnak, de sokszor észrevehetjük jelenlétüket egy-egy otffelejttett könyvből, váratlanul élénk pottyánó olvasmányból.

2021-ben a fejembe vettem, hogy megörökítem a könyvtári manók életét, és ehhez segítségül hívtam a könyvtárunk legkedveltebb szerzőit. Arra kértem őket, írjanak egy-egy mesét a könyvtári manók életéről, hogy ezeket a varázslatos lényeket minél többen megismerhessék, szerte világban. Mert azt mindenki tudja, hogy a könyvtári manók legjobb barátai az írók és a könyvtárosok.

Méltatlanul kevés irodalom foglalkozik ezekkel a többszáz évig is élő, kedves kis apróságokkal. Szerencsére sok-sok író akad, aki segít nekünk megismerni a könyvtári manók varázslatos világát. Ezeket a kivételesen remek munkákat gyűjtöttük most össze, hogy Te, Kedves Olvasó részese lehess a csodakönyvtári hangulatnak!

Hálásan köszönöm az alkotóknak, hogy megírták ezeket az egytől-egyig páratlan meséket! Köszönöm a Mogul Kiadónak, hogy lehetővé tette a mesék megjelenését, hiszen eredetileg ezek a mesék csak az adventi mesekalendáriumunkban hangzottak el, azért készültek, hogy egy gyermek vagy felnőtt olvasónk felolvassa őket.

Szeretettel ajánlom Magyarország első könyvtári manókról szóló antológiáját minden könyvtárbarát gyermeknek és felnőttnek!

B. Mikula Edit
főkönyvtáros,
a könyvtári manók elkötelezett barátja

Tartalomjegyzék

Előszó	5
M. Kácsor Zoltán: Manótan	9
Kertész Erzsi: Mákvirág a könyvtárban	13
Both Gabi: Manós-mese	17
Tamás Zsuzsa: Elcserélt ajándékok	20
Vibók Ildi: Lóci bánata	24
Garay Zsuzsanna: Az elgurult szerencse.....	29
Andrási Adél: A mindent látó öreg manó.....	35
Stefán Luca: A könyvfaló	42
Malter György: Mindenki megtalálja a párját!.....	45
Bartos Felicián: Karácsonyi ötlet.....	51
Kiss Judit Ágnes: A könyvtár karácsonyfája	55
Beck Andrea: Az ajándék – Boróka meséje	58
Hétfvári Andrea: A váratlan vendég	62
Balázs Ágnes: A fergeteges levélcseré	65
Horváth Ildi: Panni kívánságmeséje	69
Vadadi Adrienn: Zizi és a Mikulás	71
Boldizsár Ildikó: Mese a manókról, akik csak karácsonykor látszódnak.....	74
Béres Tamás: Az elveszett mesekönyv.....	76
Trembác Éva Zsuzsanna: Bence és a könyvtári manók.....	83
Tomku Kinga: Ajándék.....	87
Wéber Anikó: Boróka varázslata.....	93
Kováts Judit: A Tátra virága, avagy mese az igaz szerelemről és a havasi gyopárról	95
Hermann Marika: A csíkos manósüveg	99
Kokas Bálint: Remény, a mogorva manó	102

M. Kácsor Zoltán: Manótan

Mankó, a könyvtár manója gondterhelten rótt a köröket a könyvespolcok között. Olykor felpillantott Teréz néniire, a könyvtárosra, aki aggódva figyelte őt a kölcsönzőpult mögül. *Van már ötleted?* – kérdezték egymástól a tekintetükkel, aztán tovább töprengtek.

– Ez így nem lesz jó – jelentette ki Mankó, akit egyáltalán nem azért hívtak Mankónak, mert bicegett.

Épp ellenkezőleg! Ha kellett, futott, akár a nyúl, és előbb találta meg a könyveket, mint a könyvtáros; ezért ő volt a segítsége, azaz a *manója* Teréz néninek. Ám a mostani szorult helyzetükre egyikük sem tudta a megoldást.

– Már csak néhány perc, és itt van az új könyvtáros! – idegeskedett Mankó. – Ha nem találjuk ki, hogyan magyarazzuk el neki, hogy ebben a könyvtárban egy manó is dolgozik, óriási bajban leszek! Miért kell neked éppen most nyugdíjba menned?

Teréz néni halvány mosolyt eresztett meg a sapkája bojtját idegesen szorongató manó felé:

– Egyszer mindennek eljön az ideje. Tudod, hogy imádom a könyvtárat, de mindenkinek kijár a pihenés – jelentette ki, ám azután ő is összeráncolta a homlokát. – Én inkább attól tartok, hogy nem is te, hanem az új könyvtáros lesz bajban.

– Az új könyvtárost félted? – csattant fel Mankó. – Neki szabályos munkaszerződése van, ugyan mi baja lehetne?

– Gondolj csak bele – magyarázta Teréz. – Valószínűleg egész életében úgy tudta, hogy manók egyáltalán nem léteznek, most meg azzal kell szembesülnie, hogy te leszel a munkatársa. Kicsit aggódom, nehogy szívrohamot kapjon...

– Ne félj, szívmasszázsban elsőrangú vagyok. Majdnem az lett a nevem!

– Hogy micsoda lett majdnem a neved? – csodálkozott rá Teréz a manóra.

– Hát Masszázs. Elég jó vagyok elsősegélynyújtásban meg masszírozásban is, de végül mégiscsak a könyvtárosi pályát választottam.

Teréz néni elismerő pillantással biccentett a manóra.

– Micsoda titkokat kell megtudnom rólad az utolsó munkanapomon! – aztán kuncogni kezdett. – Masszázs, a manó... Hát furán hangzik, habár a Mankó sem átlagos név. Akárhogy is, de én nagyon örülök, hogy könyvtáros lettél, és ennyi éven át együtt dolgozhattunk!

Mankó, az ideges köröket rová könyvtárosi manó ma először végre megállt, és hálásan pillantott Terézre.

– Én is rendkívül örülök!

A manó és a könyvtáros rövid ideig elérzékenyülve pislogott egymásra. Jó pár évtized emlékei jutottak eszükbe. A megható perc azonban nem tarthatott sokáig, a következő pillanatban ugyanis kinyílt a bejárati ajtó.

– Jó reggelt, Teréz! – köszönt egy fiatal, bájos lány.

– Ó, kedves Edit! – pattant fel a könyvtáros. – Hamarabb jött, mint reméltem...

– Mindig mindenhova előbb érkezem, mert utálok elkésni – mosolygott a lány. – Meg aztán kissé izgatott is vagyok.

– Á, gondolom a számítógépes adatfeldolgozás miatt – tördelte a kezét Teréz, miközben nyugtalanul tekintgetett körbe. – Az a legbonyolultabb munkafolyamat. De ne aggódjon kedves, majd mindent elmagyarázok...

– Az adatfeldolgozás miatt? – nevetett Edit. – Jaj, dehogyis! Imádom a számítógépeket – a lány kissé közelebb hajolt az idős könyvtároshoz. – Az az igazság, hogy a manó miatt vagyok ideges. Teréz néni szerint tetszeni fog neki a sálam? Úgy hallottam, a manók a sáljukról ítélik meg az embereket...

Edit igazán kíváncsi lett volna a válaszra, ám úgy tűnt, Terézt hidegen hagyja az öltözködés. Az idős könyvtáros csillogó szemmel csapta össze a tenyerét.

– Hát te ismered a manókat, Editke? Mi meg már azt hittük, hogy a szíved...

– A szívem...? Mi van a szívemmel?

– Ó, semmi, semmi! – legyintgetett Teréz. – Hol vagy, Mankó? Gyere ide hamar!

Ám Mankót nem kellett hívogatni: a következő pillanatban már az asztalon táncolt örömeiben.

– Hipp-hipp hurrá, nem fog tőlem szívrohamot kapni!

A megismerkedés után hosszú beszélgetés következett. A három könyvtáros egy „Leltározás miatt zárva” feliratú táblát akasztott a bejárati ajtóra, majd azzal töltötték a napot, hogy Teréz és Mankó mindent elmagyaráztak az újoncnak. Teréz csak késő délután hagyta egyedül őket.

– Hát isten veletek! – köszönt el tőlük, miközben egy színpompás sálát akasztott a nyakába. – Jó munkát kívánok nektek! De miket is beszélek...? Miért búcsúzkodom, hiszen úgymint sűrűn bejárok majd hozzátok! Végre kiolvashatom azokat a könyveket, amikre eddig nem volt időm.

Ezen aztán mindannyian jót nevettek. Miután Teréz elsietett, a két újdonsült kolléga úgy mosolygott egymásra, mintha már ezer éve barátok lennének. Mankó azonban hamarosan gondolkodóba esett.

– Hanem egyetlen dolgot mégsem értek – fordult Edíthez. – Honnan a csudából tudtad, hogy én is a könyvtárban dolgozom?

Amire a lány előbb jót nevetett, majd magyarázni kezdett:

– Mi sem egyszerűbb ennél! A miniszterium belátta, hogy a könyvtárosi manók létezését nem lehet tovább titokban tartani, így hát bevettek titeket a tanrendbe. Képzeld, a mi évfolyamunk az

első, amelyik manótanból is diplomázott! Örülök, hogy végre élőben is láthatok egyet.

– Bevettek minket a tanrendbe? – álmélkodott Mankó. – Hisz ez maga a csoda! Na, ha hazaérek, erre felbontok egy mogyorós csokit!

– Jó étvágyat hozzá – szólt a lány. – De most te is felelj egy kérdésre, kérlek!

– Ki vele!

Edit felállt, és kihúzta magát.

– Mondd meg nekem, de őszintén: milyennek találod a sálamat?

Kertész Erzs: Mákvirág a könyvtárban

Mákvirág a manókislány erdei manónak született. Imádta az erdőt, és nagyon ragaszkodott a tölgyfához, amelynek a gyökerei között élt. Ám egyszer rémes dolog történt: emberek érkeztek nagy gépekkel, és kivágták a fát!

Vajon hova viszik? – töprengett.

Titkon végig követte, ahogyan kedvenc fájából először papírt készítettek a papírgyárban, arra azután könyvet nyomtattak a nyomdában, majd a könyv a Nyíregyházi Könyvtár Vécsey Utcai Fiókkönyvtárába került. Mákvirág tehát egészen a *végállomásig* követte kedvenc tölgyfája útját, hogy ott aztán különös kalandba keveredjen.

A könyvtárban döbrent rá Mákvirág, hogy nemcsak erdei manók léteznek, hanem könyvtáriak is. Ők az erdei társaikhoz képest sokkal kevesebbet vannak friss levegőn, másrészt viszont műveltebbek és okosabban tudnak nézni.

Néha nehéz eldönteni, mit is érzünk, Mákvirág sem volt ez alól kivétel. Egy kicsit neheztelt a könyvtári manókra, egy kicsit irigyelte őket. Ezért elhatározta, hogy megtréfálja olvasott kollégáit, és ha már ide vetődött, okoz egy kis kavarodást karácsony előtt ebben a szép könyvtárban.

A csíny abból állt, hogy az éj leple alatt Mákvirág kilopkodta a rénszarvasokat a könyvekből. Nem ám csak egyet-kettőt, hanem az összeset! Biztosan ti is tudjátok, hogy minden karácsonyi könyvben van legalább hat-nyolc rénszarvas. Némelyiket Rudolfnak hívják, a többiek viszont nem annyira ismertek.

Mákvirág a sötét, nyugovóra tért könyvtári éjben szépen kiterelte a rénszarvasokat a könyvekből; csak úgy csengett-bongott az egész épület. A könyvtár falaiban lakó könyvtári manók azonban ebből nem hallottak semmit, mert épp kóruspróbát tartottak az

adventi éneklős műsorukhoz. Így aztán hamarosan rénszarvasok lepték el az épületet: agancsok kandikáltak ki a nagy lexikonok mögül, apró rénszarvasok trappoltak a könyvtáros néni számítógépének billentyűzetén, és rénszarvasok futkostak fel-alá a polcokon.

Mákvirágnak nagyon tetszett a móka, ezért elrejtett néhány rénszarvast a cserepes virágok közé, és olyan is akadt, aki a könyvtári mosdóban bújt el. Szám szerint száznolcvankét rénszarvas szóródott szét a könyvtárban. Voltak köztük idősebb, megfontoltabb példányok, de akadtak izgága, kissé nevetlen ifjoncok is. Az egyiknek egy zörgős piros csomag lógott ki a szájából, amit a Mikulás szánjáról lopott el, mert nagyon szerette a szaloncukrot.

Mákvirág eleinte jókat kacagott a csínyén. Később azonban egy kissé megszeppent, mert úgy látta, hogy a rénszarvasok nem fognak visszatalálni a könyveikbe. Sokan közülük olvasni sem tudtak, és olyanok is akadtak, akik még a címét sem ismerték annak a könyvnek, amelyben szerepeltek.

Szerencsére ekkor az egyik könyvtári manó, aki megunta a kóruspróbát (minek szépítsük, nem volt valami dallamos hangja), bekukkantott a könyvtárba, hogy megnézze, minden rendben van-e, és egyáltalán, honnan jöhet ez a hangos trappolás.

Gondolhatjátok, mennyire meglepődött, amikor észrevette a hatalmas tolongást: paták dübörögtek, agancsok csattogtak, csengettyűk csilingeltek, az egyik polc tetején pedig egy kétségbeesett manólány próbált rendet teremteni a zűrzavarban, és túlkiabálni a káoszt.

– Hát itt meg mi folyik? – kérdezte meglepetten a könyvtári manó.

– Kiszöktek a rénszarvasok – magyarázta Mákvirág. Illetve füllentette, mert azért azt ti is tudjátok, hogy nem egészen így történt. – Szerintem nem bírnak magukkal így, karácsony előtt.

A könyvtári manó megvakarta a feje búbját, aztán belefújta a varázssípjába, mire az összes rénszarvas elnémult, és szépen, annak rendje és módja szerint felsorakoztak a polcok között. A könyvtári manónak pedig elég volt csak rájuk néznie, és már sorolta is:

– Te balról a harmadik polcra menj, a piros könyvbe, te jobbról a negyedikbe, a karácsonyi receptgyűjteménybe. Hohogy miért? Hát azért, mert mézeskalácsból vagy! Te abba a vastag kék könyvbe, a huszonnyolcadik oldalra. Te menj a kötelező olvasmányokhoz A nagyokos rénszarvas című kötetbe! Ti pedig a szakkönyvekhez, a Nagy Rénszarvashatározóba.

És így tovább.

Nem telt bele harminc-negyven perc és szinte az összes rénszarvas a helyén volt. Nagyjából úgy ötnek sikerült elbújni – és még most is ott vannak valahol a könyvtárban.

Ha találkoztok velük, segítsétek nekik tovább rejtőzni, mert ezek a rénszarvasok nem szeretik a bezártságot, márpedig egy könyvben mindaddig sötét van, amíg ki nem nyitják. Tudtátok? A másik megoldás, hogy nyissátok ki a könyveket, attól jobban érzik magukat a rénszarvasok: fényt kapnak és kiszellőztetik a fejüket miközben ti mesét olvastok.

Mákvirág egészen megirigyelte a könyvtári manók életét. Elhatározta, hogy végigolvassa az összes könyvtári könyvet. Először azokat, amelyekben mókusok szerepelnek, aztán azokat, amelyekben rozsomákok. Aztán folytatja az összes többi állattal. Így majd ő is tud könyvet ajánlani, ha valaki, teszem azt, a rozsomákokról szeretne olvasni.

Aztán ha már minden állatos könyvet ismer, elolvassa azokat is, amelyekben gyerekek szerepelnek. Később a felnőtteket, és ezután jönnek csak a szörnyesek, mert azoktól egy kicsit tartott.

Így lett Mákvirág könyvtári manó. Ha arra jártok, nyugodtan kérjétek tőle tanácsot. Nagyon ért a rénszarvasokhoz és a könyvekhez. És ne feledjétek: a könyvtárban rénszarvasok bujkálnak! Bármelyik virágcserepből rátok ugorhatnak.

Ne mondjátok, hogy nem szóltam!

Both Gabi: Manós-mese

Fenyőanyó ezer ágán huszonnégy manó tanyázott:

Az első mindig éhes. És örökösen olvasott.

A második folyton álmos. Amikor ébren volt, akkor azért ő is olvasott.

A harmadik mindenben kacagott. Főleg olvasás közben.

A negyedik megállás nélkül horkolt. Kivéve, amikor olvasott, mert akkor nem horkolt, hanem olvasott.

Az ötödik mindenkivel pörölt. Kivéve, amikor olvasott, mert akkor nem pörölt, hanem olvasott.

A hatodik egyfolytában ugrált. Még olvasás közben is.

A hetedik azt hitte magáról, ő nem is manó, hanem egy medve, aki a karácsonyfában lakik. Mindig ugyanazt a könyvet olvasta, és soha nem unta meg. Valami Miciről szólt. Vagy maciról?

A nyolcadik hintázott egy ágon föl-le, és közben dudorászott magában valahogy így: pommm-pommm. Persze, jól gondoljátok, ő is olvasott egy picurkát.

A kilencedik nem dudorászott, hanem hangosan és hamisan énekelt. Ő nem fölolvastott a könyvéből, hanem fölénekelt.

A tizedik hallgatott. De azért bőszén olvasott.

A tizenegyedik visszabeszélt. Kivéve, amikor olvasott. Olyankor becsukta a száját. Illetve néha kinyitotta. Sőt, egyenesen tátott szájjal olvasott.

A tizenkettedik szüntelenül kérdezett. Szerencsére a könyvek, amiket olvasott, minden kérdésére tudták a választ.

A tizenharmadik bebújt egy odúba, és csak néha dugta ki a fejét. Volt neki egy csomó szentjánosbogara, úgyhogy a sötét odú mélyén is tudott olvasni.

A tizennegyediknek nem volt szakálla, igaz, ő lánymanó volt. Aki nemcsak olvasott, hanem írt is, még hozzá meséket.

A tizenötödik mindenben kételkedett. Ő olvasta a legtöbb könyvet a manók közül.

A tizenhatodik várta a tavaszt, mert akkor volt a születésnapja. Naná, hogy újabb és újabb könyvekre vágyott.

A tizenhetedik álmodozott. Ez cseppet sem akadályozta meg az olvasásban, olyankor tudott csak álmodozni igazán.

A tizennyolcadik örökösen olvasott. Jó, néha azért aludt egy keveset...

A tizenkilencedik elhatározta, hogy sohasem akar felnőni. (Bár ez nem egészen tisztázott kérdés, hogy egy manó egyáltalán felnő-e valaha.) Ő még nem tudta, mi lesz, ha nagy lesz, ezért sokat olvasott.

A huszadik pusmogott. Olvasott. Pusmogott. Olvasott. Vagy olvasott és pusmogott.

A huszonegyedik füttyörészett. Amikor nem füttyörészett, akkor meg olvasott. A kettő nem ment neki együtt, pedig sokszor megpróbálta.

A huszonkettedik bámulta az eget. Ő az égi jelekben olvasott. De néha, amikor elfáradt a nyaka a nagy égbámulásban, akkor azért elővett egy könyvet, lehajtotta a fejét, és olvasott.

A huszonharmadik madárrá vált egy szép napon. Na, ő például nem olvasott, hanem röpködött.

A huszonnegyedik meg te vagy, aki ezt a rövid mesét hallgatod vagy olvasod a könyvtárban, és várod az ajándékod.

Most egy kurta mesét kaptál tőlem, de te azért csak meséld tovább ezt a történetet, találd ki, hogy hívják a manókat, és írd meg nekem, mi minden történik még Fenyőanyó ezer ágán a manókkal – azon kívül persze, hogy mindegyik olvasott. Kivéve a madárrá vált manót, mert ő nem olvasott, hanem röpködött, de ezt már mondtam.

Amúgy pedig megsúgom neked, hogy Fenyőanyó már legalább ezer éve ad menedéket a manóknak, és jobb, ha tőlem tudod,

nagyon élvezi, a nagy életet maga körül. Ha senki nem látja, mosolyog, és álmukban betakargatja a manókat a legpuhább hajtásaival.

Ő a legboldogabb Fenyőanyó a világon. Még legalább ezer évig fog élni és mesÉlni...

Tamás Zsuzsa: Elcserélt ajándékok

Barnabás elégedetten huppant le egy babakádba való kiságy szélére.

– Ez is megvan – állapította meg és büszke volt magára.

Ő, Barnabás, a Mikulás legkisebb manója, akit mindenki álmodozónak tartott, és aki idén a Kiegészítő Ajándékok Osztályán dolgozott, igazán jól végezte a dolgát. Például ezt az ágyat is egyedül húzta-vonta ide, az egyik nagy, piros csomag mellé – márpedig egy ilyen ágy csak egy embergyereknek apró, manóléptékkkel mérve igenis nagy! Vagyis... Épp kényelmes... Éppen manónak való... Hogy egy kicsit belebújjon... Hogy egy icipicit kinyújtóztassa fáradt tagjait... Hogy éppenhogycsak kicsikét magára húzza a takarót... Hogy...

– Hrrr-püüü – hangzott fel Barnabás egyenletes horkolása.

Barnabás, az álmodozó elaludt.

És olyan mélyen aludt, hogy észre sem vette, amikor egy hatalmas kéz óvatosan ágyastul megemelte, és a nagy piros csomaggal együtt egy még nagyobb, és ha lehet, még pirosabb zsákba tette. Amikor Barnabás álmában patadobogást és száncsengőt vélt hallani, elmosolyodott.

Mennek a csomagok! – gondolta. – *Elindultak!* – és álmában sem hitte volna, hogy bizony ő is elindult a csomagokkal együtt.

Márpedig elindult, és a nagy munkában elfáradt mikulásgyári manó végigaludta az utat. Aludt az Északi-sarkon és aludt a Déli-sarkon, aludt kora este és aludt késő éjjel – egyenletesen szuszogott-hortyogott, s csak nagy ritkán motyogott valamit a kiegészítő ajándékokról.

A Mikulás persze minden szavát hallotta.

Mert ugye mondanom sem kell, hogy a hatalmas kéz, amely megemelte, a Mikulás keze volt. (És mielőtt bárki megkérdezné: igen, a Mikulás meglátogatja a pingvineket is. Naná!) Szóval a

Mikulás hallotta minden szavát, és talán még azt is tudta, miről álmodik. S talán éppen Barnabás miatt alakította úgy az útvonalát, hogy már majdnem pirkadt, amikor egy kislány ablakához érték.

Ez a kislány egy nagyon kedves kislány volt. Szerette az apukáját, szerette az anyukáját, szerette a testvérkéjét, és szerette a nagyszüleit. Annyira szerette őket, hogy a szüleitől kapott egy babaházat, és a babaházban éppen annyi lakó volt, mint a kislány családjában: egy kislány és a kistestvére, apuka, anyuka, nagyszülők.

A kislány sokat játszott a babaházzal, szerette, hogy emeletes, és padlója is van, szerette, hogy egy kislány lakik benne a testvérkéjével, apukájával, anyukájával, nagyszüleivel, és csak a Mikulásnak merete bevallani, hogy van egy kicsi hiányérzete: nagyon örülne, ha legalább egy ágyikó lenne a babaházban.

Mert bizony a házban csak lakók voltak, bútorok nem. Erről szólt a kislány levele, amit a Mikulás meg is kapott, elolvasott, és most, mielőtt lekászálódott volna a szánról, ismét átfutotta. Leszállt a szánról, és a jócskán kiürült piros zsák felé fordult. Alig árválkodott benne valami. Kivette az utolsó piros csomagot, és óvatosan kézbe vette a babaházba való ágyat. Barnabás még mindig mélyen aludt. A Mikulás léptei alatt ropogott a hó, de Barnabás erre sem ébredt fel.

És nem ébredt fel akkor sem, amikor a Mikulás az ablakba helyezte a piros csomagot.

Amikor mégis felébredt, könyvek vettél körül. És ami ennél is fontosabb: manók. Igen, könyvtári manók álltak a kicsi ágy körül, és megilletődötten figyelték a mikulásgyári manó ocsúdását.

– Hol vagyok? – ült fel az ágyban Barnabás.

Ballada, a legidősebb könyvtári manó válaszolt:

– Szeretettel köszöntünk, Barnabás! Nyíregyházán vagy, a Vécsey Utcai Fiókkönyvtárban.

– Ó, jaj, hogy kerülök ide?

– A Mikulás hozott – felelte Ballada, mély tisztelettel a hangjában.

– Ó, jaj, itt felejtett?! – kérdezte Barnabás szinte sírva.

– Nem. Azt mondta, direkt ide hozott.

Barnabás zavartan rendezgette magán a paplant.

– Büntetésből? – kérdezte, és könnycsepp csillant a szemében.

– Tudtam én, hogy nem vagyok jó mikulásgyári manó! A Kiegészítő Ajándékok osztálya is biztos büntetés volt! Mert nem bírtam a csokoládégyár monotonitását, és folyton álmodoztam. És történeteket szőttem! És elvontam a munkatársaim figyelmét! És ha nem beszéltem, akkor túladagoltam a kakaót. Vagy épp kifelejtettem. Vagy véletlenül sem lett mikulásformájú a csokoládé! – és már zokogott.

– Nem, Barnabás, szó sincs róla! Nem büntetésből vagy itt! Azt mondta a Mikulás, hogy te vagy az ajándék!

A kis Barnabást rázta a zokogás, és először fel sem fogta, mit mondott neki az öreg könyvtári manó. De Ballada megismételte:

– Te vagy az ajándék!

Lassan jutottak el a szavak Barnabás füléig.

– Én vagyok az ajándék? – kérdezett vissza csodálkozva, és zokogása hüppögéssé szelídült. – Tréfálsz velem?

– Nem tréfálok, kicsi Barnabás. Azt a mondta a Mikulás, hogy született könyvtári manó vagy. És írt neked egy levelet! – Azzal átnyújtotta Barnabásnak a Mikulás üzenetét.

Hogy szó szerint mi állt a levélben, az Barnabás titka maradt. De a könyvtári manók olvasni tudtak Barnabás arcáról. Aki először is megtörölte a szemét. Aztán szerényen elmosolyodott. Aztán egy picit el is pirult. Aztán felkacagott. Végül büszkeségtől és örömtől sugárzó arccal összehajtotta a levelet, és annyit mondott:

– Jövőre meglátogat!

Körülhordozta a tekintetét a könyvespolcokon, aztán a mosolygó manóarcokon, és így szólt:

– Barnabás vagyok. Könyvtári manó. Lássunk munkához!

Felnevettek a könyvtári manók, és sorra bemutatkoztak.

– Szorgos nép a manók népe – mondta Ballada apó –, de azért nekünk is jár egy kis pihenés. Zizi, Boróka! – fordult két manó lány felé – Vezessétek körbe a kis barátunkat! Zozó, Bercike! Ti pedig fogjátok meg azt az ágyat, és rejtsetek el... mondjuk a „B” betűs szerzőjű mesekönyvek polca alatt!

Így költözött be Barnabás, az álmodozó a nyíregyházi Vécsey Utcai Fiókkönyvtárba. Tényleg született könyvtári manó volt! És a manótársai esténként örömmel hallgatták a napközben kitalált meséit.

És hogy mi lett a kislánnyal?

Az ablakban, a piros csomag mellett különös ajándékot talált: egy aprócska létrát. Épp jó lett volna manók számára... És épp jó volt a babaházba. Így legalább a babaház lakói, a kislány és a testvérkéje, az apuka, az anyuka és a nagyszülők könnyűszerrel fel tudtak menni a padlásra. A kislány elégedett volt. Csak akkor csodálkozott kissé, amikor észrevette, hogy egy fél pár piros kesztyű is van az ablakban. Vajon otffelejtette a Mikulás? Esetleg szándékosan hagyta ott? Akárhogy is, a babaház lakói, a kislány, a testvérkéje, az apuka, az anyuka és nagyszülők mind elfértek a nagy, piros, bundás kesztyűben. És a kislány, a kedves kislány, igazán boldog volt.

Vibók Ildi: Lóci bánata

Vica felemelte a fejét és fülelni kezdett. Az előbb azt hitte téved, de most már tisztán hallotta a hüppögést, pedig a könyvtárnak ebben a részében rajta kívül egy teremtet lélek sem volt. Legalábbis Vica nem látott senkit. Más talán cidrizett volna egy láthatatlan hüppögőtől, és mi tagadás, elsőre Vica is berezelt, és már éppen felmérte, hogy melyik a leggyorsabb út az ajtóig, de mielőtt nekiindult volna, hirtelen meggondolta magát.

– Hahó! Ki vagy te? – kérdezte halkan, mire a hüppögés abba maradt.

– Tudom, hogy itt vagy! – próbálkozott most kicsit hangosabban Vica, és közben felállt a székből. Mert ha futni kell, hát sokkal gyorsabb állásból, mint ülésből, egy asztal mögül. – Szóval azonnal mondd meg, ki vagy, hol vagy? De legalábbis szólalj meg, különben...

– Különben mi? – kérdezte egy halk hangocska a terem legsötétebb sarka felől. Vica odanézett, de nem látott senkit.

– Különben semmi – mondta. – Már nem számít, úgyis megszólaltál. Szóval ki vagy te? És mit hüppögsz? Olyan sötét az a sarok, hogy egyáltalán nem látszol.

– Még szerencse, hüpp hüpp – mondta a hüppögő. – Úgysem akarom, hogy lássál!

– Akkor majd nem nézek arra – Vica visszaült a székre. – De azt azért elárulod, miért hüppögsz?

– Na jó hüpp, hüpp. Mert nemsokára itt a karácsony, hüpp hüpp, csak azért.

És a biztonság kedvéért még hozzátette, hogy:

– Hüpp, hüpp.

Vica elámult.

– És ezért sírsz? De hát a karácsony az egyik legcsúcsabb, legszuperebb, legcsúcsszuperebb dolog a világon! Olyan, mintha egyszerre lenne születésnapja mindenkinek...

– Hát pont ez az, hüpp hüpp hüpp... – zokogott fel megint a vékony hangozca. – Nekem is születésnapom lesz! És most már biztos, hogy nem tud megmenteni senki! Érted? Senki, de senki! Végem van! Elvesztem! Nekem anyyi!

– Atyagatya – Vica elámult. – A születésnapod a bajod? Ez most komoly? Nem vagy te egy kicsit flúgos?

– Te ezt nem értheted! – csattant fel a hang. – És egyáltalán nem vagyok flúgos!

– Akkor magyarázd el!

– Na jó! Jön a születésnapom...

– Igen, ezt már mondtad – bólintott Vica. – És?

– És megkapom azt a nagy polcot. Az egészet, ott, szemben az ablak mellett! Azzal a rengeteg könyvvel...

– Ja, hogy te könyvtáros vagy! – Vica kicsit elámult. Egész eddig azt hitte, valami gyerek hüppög, most meg kiderül, hogy egy felnőtt... Ezzel a cinci hanggal... De a cinci hang gazdája megállás nélkül folytatta.

– Nekem kell szépen sorban tartani őket. Megjegyezni, melyiket ki írta, mi a címük, miről szólnak... Mindent tudnom kell róluk! Látod te egyáltalán azt a polcot? – csattant fel megint a hang. – Legalább ezer könyv! Darabja ezer oldal! Kép meg egy szál se bennük! Csupa psziho... psziho... szóval az a pszihoizé! Felnőtt cucc, na! És pont ezek jutottak nekem! Ó, én szerencsétlen! Most világgá kell mennem! A szakadó hóban! A fagyban és zimankóban! Bezzeg, ha nyáron lenne a születésnapom, legalább melegben szökhethnék meg! Ha már úgyis meg kell szöknöm! Hát nem igaz?

– De miért kellene?

– Mit miért?

– Hát mindent – magyarázta Vica. – Megjegyezni a címeket? Meg az írókat? Ezek minden könyvre rá vannak írva! Pont elég, ha elolvasod, nem?

A hang egy darabig hallgatott, aztán halkan, de igazán nagyon halkan megszólalt. Szinte suttogott.

– Tudsz titkot tartani?

Vica elgondolkozott, aztán határozottan bólintott.

– Tudok – mondta.

– És megígéred...?

– Meg.

– De eskem beskem?

– Eskem beskem, csak nyögd már ki!

– Én nem tudok olvasni – mondta a cinci hang, aztán egy óriásit sóhajtott. – Most nevethetsz.

Vica azon kapta magát, hogy a sötét sarkot bámulja, de nem látott senkit.

– Miért nevetnék? – kérdezte csodálkozva. – Inkább furi, hogy egy könyvtáros nem tud olvasni... Nem volt kedved megtanulni?

– Dehogynem! – jajdult fel a hang. – És ismerem is az összes betűt! De táncolnak, meg ugrálnak össze vissza. És mire kiolvasnám őket, már mind elugrál a helyéről. És én azt látom, hogy kapu, pedig az van odaírva, hogy kupa!

– És nem vették észre az iskolában? – ámult el Vica.

– Eddig nem! Mert mindenre emlékeztem, amit tanultunk. Mindent meg tudtam jegyezni! De jaj! – a hang újra hüppögni kezdett. – Holnap megkapom azt a polcot, és az óriási! Még ha valaki fel is olvasná nekem az összes könyvet róla holnapig, lehet, hogy akkor sem tudnám megjegyezni! És mit szól majd a papa meg a mama? Micsoda szégyen! Még soha egy manó sem volt ennyire buta! Soha egy sem volt, aki ne tudott volna megtanulni olvasni!

– Dehogyis vagy te buta! – vágta rá Vica azonnal, mert ő jól tudta, hogy az okosság nem az olvasáson múlik. – Sőt! Nagyon is

okos vagy! Hát nem most mondtad, hogy mindent meg tudtál tanulni így is! Hogy csak egyszer hall... – Vica elhallgatott, aztán nagyot nyelt.

– Várj csak! Azt mondtad, manó? Te egy manó vagy?

– Az hát – hallatszott a hang. – De ez most mindegy!

– Ti tényleg léteztek?

– Igen. De titok.

– És megnézhetnék?

– Sajna nem. Akkor menten kővé válok.

Vica nagyot sóhajtott.

– Akkor tényleg nem – mondta. – De azért lehetek a barátod?

– Nem hiszem, hogy érdemes lenne – mondta lemondóan a cinci hang. – Arra a kis időre. Nem emlékszel? Épp most akarok megszökni. És kinn szakad a hó, és egész sötét van, úgyhogy nekem már meszeltek...

– Pedig, ha barátok lennénk, akkor megúszhatnád... – próbálkozott Vica.

– Hogyhogy?

– Mert akkor mondhatnám neked, hogy ne szökjél meg. Meg adhatnék jó tanácsot. De csak akkor...

– Milyen tanácsot? – kérdezte a cinci, de most olyan közlőre jött a hang, hogy Vica nagyot ugrott.

– Hol vagy? – kérdezte idegesen.

– Itt a kezednél az asztalon. De légyiszi ne hadonássz! Még a végén levered a sityakom és akkor végem! Meglátsz és akkor jön a kővé válás. Szóval szerinted mit csináljak?

Vica óvatosan leült, aztán az asztalra nézett. Már arra a részére, ahonnan a hang jött.

– Hát először is, mondd el a mamádnak meg a tanító nénidnek, vagy bácsidnak, hogy táncolnak a betűk. Úgyhogy te inkább a gyerekkönyves polc manója szeretnél lenni, nem a pszihóé. Mert ott minden könyvben van egy csomó rajz, és azok segítenek, hogy

megjegyezd őket a szuper memóriáddal. Pont neked valók! Azt
rendben tudnád tartani...

– Oké, ez jó ötletnek tűnik... – tűnődött el a manó.

– De ez még nem minden! Mert a táncoló betűkre már
mindenféle módszer van. Már hogy megzabolázzátok őket. A
felnőttek értenek ehhez! Különösen a könyvtárosok, meg a tanítók.
Neked meg segít a szuper memóriád. Meg az is segít, ha...

– Ha? – kérdezte a hang, ami már egyáltalán nem hüppögött.

– Ha szereted a könyveket!

– Én szeretem őket! Tényleg szeretem! – mondta a hang, aztán
hirtelen egész halkán hozzátette: – És nem segíthetnél te is?

– Én? – hökkent meg Vica. – Én mit segíthetnék?

– Hát jöhetnél kicsit gyakrabban... Mondjuk minden nap... Én
kikészítem a legszuperebb könyveket, te meg halkán elolvasnád
nekem... Mint barát a barátnak...

Vica elgondolkozott.

– Hát jó – mondta. – Jövök, amikor tudok. És akkor olvasunk
együtt, jó...? – Vica megakadt. – Hogy is hívnak téged? – bökte ki
aztán.

– Lócinak. És téged?

– Engem Vicának. És az állatos könyveket szeretem a
legjobban. Meg a kalandosakat. Meg a királylányosakat is, de csak
ha sárkány is van bennük...

– És már holnap is el tudsz jönni?

– Naná! – mondta Vica.

– Akkor holnapra olyat készítek. Valami jó kis sárkányos -
királylányosat – mondta Lóci, aki már egyáltalán nem hüppögött.
Inkább boldog volt, és nem csak a közelgő karácsony miatt.

Garay Zsuzsanna: Az elgurult szerencse

Pepita, a szerencsemanó az utóbbi időben nagyon szerencsétlen volt, folyton elvesztett vagy leejtett valamit, reggelente nem találta a fél pár zokniját, kiborította a teáját, egyszóval apró balesetek egész sorozata történt vele.

– Ki hallott már ilyet! – sopánkodott egyik ködös reggel. – Nekem kellene másoknak szerencsét hozni, és éppen én hagyom el a szerencsém.

Na, már most joggal kérdezhetitek, hogyan lehet elveszíteni a szerencsét. A szerencse nagyon apró, gömbölyű, és ha nem ügyelnek rá, akkor elgurul, és jó messzire képes gurulni. Az ember csak forog maga körül, azt hiszi, hogy a közelben újra megpillantja majd, de nem, a szerencse, amilyen kis virgonc, nagy sebességgel már régen mesze jár a gazdájától.

És a helyzet nem javult, sőt! Miután Pepita megbotlott és lebucskázott a lépcsőn, napokig ki sem mozdult a padlásról, ahol lakott. Igen, a padlásról. Pepita ugyanis városi manó volt. Mert nem csak erdei, hegyi és vízi manók léteznek. A városban is akad belőlük szép számmal. Pepita tehát bezárkózott, a fájós, kificamodott bokáját borogatta, és az emberek nagyon hiányolták őt.

„Vajon hova tűnhetett a szerencsénk?” – siránkoztak, de a választ nem tudták.

Végül Fakanál, a szomszédban lakó házimanók egyike elégelte meg a dolgot.

– Micsoda dolog ez! – ripakodott rá Pepitára, miután megmászta a meredek lépcsőt és köszönés nélkül berontott a szobába. – Mindenki téged hiányol, te meg itt gubbasztasz egyedül a sötétben!

– Elveszítettem a szerencsém – sóhajtott fel Pepita.

– Micsoda? De hát te vagy megbízva az őrzésével. Hogy történt ez?

– Nem tudom.

– Hát indulj, keresd meg!

– Nem tudom, merre menjek.

– Ejnye, de gyámoltalan lettél. Csak a kifogásokat sorolod. És micsoda rendetlenség van itt! Fel sem öltöztél, kuporogsz az ágyon, nem nyitod ki az ablakot, hogy némi levegő, fény jöjjön be – pörölt Fakanál, majd amikor észrevette Pepita arcán a legördülő könnycseppeket, leült mellé az ágyra. – Ettél rendesen mostanában? – kérdezte szelíden.

– Nem igazán.

– Sejtettem. Szerencsére van nálam tökmag – nyúlt bele a jobb zsebébe Fakanál. – Tessék.

– Szerencsére – erre a szóra felkapta a fejét Pepita. – Akkor nálad van a szerencsém?

– Nálam csak tökmag van – rázta meg a fejét Fakanál. – Na jó, meg egy kis dió is akad a másik zsebemben – és bal zsebéből néhány szép diószemet pottyantott Pepita tenyerébe.

– Egyél csak, finom, idei termés. Addig is – állt fel Fakanál, – segíték egy kicsit összepakolni, bár én inkább a főzéshez értek.

Fakanál odasietett az ablakhoz, kinyitotta, kidugta a fejét és lekiáltott:

– Csutak, Porszem, gyertek csak fel!

Kisvártatva két újabb házimanó érkezett.

– Segítsetek kitakarítani – mondta nekik Fakanál. – Te meg – fordult oda Pepitához – gyere, rendbe szedlek egy kicsit.

Forró fürdőt készített hamar Fakanál, és amíg Pepita megmosakodott, kivasalta a szerencsemanó ruháját. Szép is volt a ruha, sárga és piros kockás, zöld szegéllyel, és elől volt egy nagy zseb aranyozott kerek gombbal. Fakanál és a két másik házimanó egyszerű barna ruhájához képest csak úgy ragyogott.

Fakanálnak még arra is volt ideje, hogy gyorsan főzzön egy kanna illatos hársfateát, majd a harmadik, elől lévő zsebéből pár szem gyömbéres kekszvet vett elő. Addig Csutak és Porszem is elkészült, mert a házimanók keze fürgén jár, az ember nem is tudja követni a szemével a gyors, határozott mozdulatokat. Mindannyian leültek, hogy megbeszéljék a továbbiakat.

– Szerencsére pedig szükség van – jelentette ki Fakanál –, és ha valóban eltűnt, akkor meg kell keresni.

– Nem bukkantatok rá a szekrényben? – kérdezte Pepita reménykedve.

– Nem, és a fiókokban sem – felelte Csutak. – És az ágy alatt sem találtuk meg.

– Sejtettem – sóhajtott fel Pepita, és bánatosan lehorgasztotta a fejét, úgy morogta. – Biztosan kiszökött a lakásból, és jó messzire elkóborgott.

– Hogy néz ki a szerencse? – kíváncsiskodott Porszem, aki a legifjabb volt közöttük.

– A szerencse kicsi és gömbölyű – válaszolta Pepita –, de láthatatlan.

– Akkor nem csoda, ha nem leltük meg – vágta rá Csutak, és kivette az utolsó kekszvet, mivel megéhezett a nagy rendcsinálásban.

– Láthatatlan? Akkor honnan tudod, hogy hol van? – értetlenkedett Porszem és körbe forgatta a fejét. – Lehet, hogy most is itt van valahol.

– Nem – rázta meg a fejét Pepita, és belefogott a magyarázatba. – Ugyan láthatatlan, de meleget sugároz. És minél több embernek van szerencséje, annál több melegség árad belőle. Az előbb csak azért kérdeztem, hogy nem leltetek-e rá ti, mert már attól félttem, hogy olyan régóta elkallódott, nem is érzem meg, ha a közelben maradt.

– Hát akkor ne vesztegess tovább az idődet, hanem indulj – mondta Fakanál.

Pepita hálásan megköszönte a barátainak a segítséget, majd elindult. Kora délután volt, az utcán mégis sokan sétáltak, vásároltak. Pepita mélyen beszívta a friss levegőt, és nézte a tömeg nyüzsgését. Nem is tudta milyen nap van, olyan sokáig gubbasztott a kuckójában egyedül.

– *Szerencsém van, hogy ilyen barátaim vannak!* – futott a fején, és ahogy ezt gondolta, megérezte, hogy jobbra kell fordulnia. Pár lépést tett csak meg, amikor egy kislány megbotlott, az esés pillanatában Pepita ránézett. A kislány szeme nagyra nyílt csodálkozástól, és úgy meglepődött, hogy el sem sírta magát.

Az anyukája lehajolt hozzá:

– Megütötted magad? Fáj? – kérdezte aggódva.

A kislány megrázta a fejét

– Nem, nincs semmi bajom.

– Akkor jó. Micsoda szerencse, hogy nem lyukadt ki az új harisnyád – mondta az anyuka, majd talpra segítette a kislányt, és továbbmentek.

Pepita egészen felvidult. Ahogy haladt egyenesen előre, egy öreg nénit vett észre, aki egy teli szatyrot cipelt. A vászontáska kicsúszott az idős hölgy kezéből, aki utána akart kapni, de mozdulat megállt félúton, mert észrevette Pepitát. Az asszony pislogott egyet, de mire jobban meg szerette volna nézni, mit is látott pontosan, a manó már eltűnt.

– Milyen szerencse, hogy nem borult fel a szatyor, és semmi nem szóródott ki belőle! – sóhajtott fel a néni, és nyögve felemelte a táskát, hogy hazavigye a sok finomságot, amit vacsorára vásárolt.

Pepita tovább sodródott a tömeggel, majd befordult egy utcába, ahol kevesebben voltak. Ekkor egy parányi tündér a szerencsemanó mellett termett.

– Odanézz! – súgta a manó fülébe, és Pepita észrevett egy bácsit, aki egy földszinti ház nappalijában állt. Az alakból tisztán lehetett

látni, hogy a bácsi keres valamit. Sorra húzogatta ki a fiókokat, és azt dünnyögte a bajsza alatt:

– Ejnye, hát hova is tettem! – Aztán hirtelen felnézett, meglátta Pepitát, és úgy megdöbbsent, hogy levert az asztról egy kisebb dobozt. A dobozból előkerült egy kis skatulya, abból a bácsi gyufát vett elő, és remegő kézzel egy gyertyát próbált meggyújtani.

– Na, végre. Szerencsére sikerült – mondta elégedetten és elmosolyodott.

Pepita csak nézte a rózsaszín, karcsú gyertya lángját, ami barátságosan táncolt.

– Advent van. Advent első vasárnapja – suttogta megilletődve.

– Úgy van – bólintott a tündér.

És Pepita érezte, ahogy a koszorúból előbukkan egy meleg gömb, majd belesuhan az elől lévő zsebébe.

– A szerencse az emberek közt érzi jól magát, ezt ne felejtse el – súgta neki a tündér. – Ne zárkozz be többé a lakásba!

Pepita mosolyogva megígérte, hogy többé nem fog magányosan elvonulni, boldogan indult haza a szerencséivel a zsebében. Amikor kiért a térre, látott egy férfit egy létrán, aki mogorván szerelt valamit. Már régóta foglalatzkodott ezzel, de sehogy nem találta a hibát. Abban a minutában, hogy Pepita elhaladt a létra alatt, felkiáltott:

– Micsoda szerencse, hogy megtaláltam, mi okozta a meghibásodást.

És pár másodperc múlva kigyúltak a lámpák, a teret elöntötte a fény. Az emberek bezúdultak a térre, mosolyogtak, vásároltak, forralt bort ittak, sült gesztenyét eszegettek.

Pepita meglátott egy szép sütőtök darabot, pattintott egyet az ujjával, mire a sütőtök eltűnt, Pepita varázslattal hazaküldte. A szerencsemanó gondosan elhelyezte a tök árát a néni kosara mellett, majd megszaporozta a lépteit, hogy mielőbb hazaérjen,

hogy megsüthesse a sütőtököt, és áthívassa a barátait egy kis lakomára.

Andrási Adél: A mindent látó öreg manó

– Ballada! Mesélj nekünk!

Lóci és Zsálya minden este előálltak a kéréssel, amit Ballada örömmel teljesített. Szeretett mesélni. Helyet foglalt hát kedvenc karosszékében, és intett az ifjoncnak, hogy helyezték magukat kényelembe. Azok le is telepedtek a szőnyegre, közvetlenül Ballada elé. De nem csak ők tettek így. Kamilla, Trilla és Bojtorján, bár már túlestek a gyermekéveken, de még mindig szívesen hallgatták Ballada meséit, így ők is leültek.

– Milyen mesét szeretnétek hallani? – kérdezte Ballada, mire Lóci rávágta:

– Izgalmasat!

Zsálya sem akart kimaradni, ezért gyorsan ő is elmondta a saját kívánságát:

– Legyen benne a barátság!

– És mit szólnátok, ha mindezekon túl tanulságos is lenne?

A beleegyező bólintások után a mese kezdetét vette a könyvtári manók legöregebbjének előadásában:

– Egyszer volt, hol nem volt, egy bájos könyvtár, ami otthont adott egy kis könyvtári manó közösségnek. A manók békében, boldogan éltek a könyvek társaságában, és nagyon megszerették a könyvtárban dolgozó embereket, és az ide látogatókat is. Úgy érezték, az ő könyvtáruk a legeslegjobb, ami csak létezik a világon. Tele volt vidámsággal, kedves emberekkel, akik ugyanúgy szerették a könyveket, mint ők, és az itt dolgozók mindent megtettek, hogy az embergyerekekkel megszerettessék a könyveket. Olvastak nekik és érdekes programokat szerveztek.

– Jé, hát akkor ez a könyvtár ugyanolyan, mint a miénk! – vágott közbe Lóci. – Hiszen itt is milyen sok program van! Az én

kedvencem az Unicef klub! Földkörüli történetek, játék és nyomozás. Az a nekem való!

– Ennek nagyon örülök Lóci, de ha megengeded folytatom, jó?
– mondta Ballada elnéző mosollyal az arcán. – Ott tartottam, hogy a könyvtár, ahol ezek a manók éltek, nagyon biztonságos hely volt. Igen ám, de mint tudjátok, ahogy az embergyerekek, úgy a fiatal manók is könnyen bajba tudnak keveredni. Szerintetek, hogy történhet ez meg a legkönnyebben?

– Kíváncsiak vagyunk! – vágta rá Zsálya. – És túl közel vagyunk az emberekhez.

– De az nem baj! – ellenkezett Lóci. – Mert úgyse látnak minket. A süveg az, amire nagyon kell vigyázni. Mert ha az lekerül rólunk, meglátnak, és bumm, kővé válunk.

– Így igaz, jól mondod – helyeselt Ballada. – Ez a legnagyobb baj, ami egy manót érhet. És ez a mese arról szól, hogy ez milyen egyszerűen megtörténhet. Szóval ebben a közösségben volt három ifjú manó, akik időnként csínytevéseken tölték a fejüket.

– Hogy hívták őket?

Ennél a kérdésnél Ballada egy picit elgondolkodott, majd arcán rejtélyes mosollyal felelt.

– Kabala, Tuba és Berkenye. A történetünk onnan indul, hogy karácsony közeledtével erőt vett rajtuk a türelmetlenség. Már visszszámolták a napokat, de úgy vélték, az idő nem halad elég gyorsan az év legcsillogóbb ünnepe felé.

– Pont, mint most! – lelkendezett Zsálya, akiről mindenki tudta, hogy nagyon szereti ezt az időszakot. A fenyő illata, a sok-sok fény és a mézeskalács-illat teljesen magával ragadta a kis manót, és ilyenkor alig lehetett vele bírni. – Én is alig várom, hogy feldíszítsék a könyvtár karácsonyfáját. Nem is értem, miért nem öltöztetnek mindent díszbe már novemberben. Hiszen ooolyan szép!

– Akkor te pontosan úgy érzel, mint a mi kis manóink, akik szintén úgy gondolták, hogy a karácsonyt nem lehet elég hamar

elkezdeni. Vártak és vártak, mikor díszítik már fel a könyvtárat és a fát, de amikor mikulás napja is elmúlt, és még sehol nem voltak a színes fények, elvesztették a türelmüket. Elhatározták hát, hogy a tettek mezejére lépnek. Ők maguk akartak ünnepi díszbe öltöztetni mindent.

– Milyen remek ötlet! – kapott az elképzelésen Zsálya. – Ezt mi is megcsinálhatnánk! A díszítés jó móka!

– Jó mókának gondolod? – kérdezte Ballada – Hát csak várd ki a végét. Mert ahogy az már lenni szokott, a fiatalok nem hallgattak a felnőttek szavára, akik türelemre intették őket, és nagy zűrbe keveredtek.

– De hiszen ez csak díszítés! – értetlenkedett Lóci. – Hogy lehet abból baj?

– A három manó összedugta a fejét és valóságos kis haditervet dolgoztak ki. Úgy gondolták, hogy este, amikor a könyvtár elcsendesedik, és mindenki azt hiszi, hogy ők alszanak, kisurrannak, és reggelre, teljes titokban feldíszítik az olvasótermet. Azt hitték, könnyű dolguk lesz, hiszen többször látták már, az emberek hogy csinálják. Azt is tudták, hol tárolják a díszeket, girlandokat és az égőket, amiket a polcokra szoktak rakni.

– Mi is tudjuk – súgta Zsálya Lócinak, és közben úgy vigyorgott, mint egy igazi rosszcson. Ballada úgy tett, mintha nem hallotta volna a megjegyzést, és zavartalanul folytatta a mesét.

– Kinyitották a szekrényt, aminek az alján, egy dobozban ott lapult minden, ami a karácsonyi hangulathoz kellett. Együttes erővel kinyitották a dobozt, és elkezdték belőle egyenként kiszedegetni a dolgokat. Előbb a földön sorba akartak rakni mindent, hogy aztán átgondolják, mit-hova tesznek, és végül mindent elrendeznek úgy, hogy az a legszebb legyen.

Zsálya és Lóci szája szinte tátva maradt Ballada elbeszélésétől. Szemük előtt peregtek a képek, ahogy elképzelték, a

három manó hogy birkózik meg a hozzájuk képest hatalmas díszekkel.

– „Hű, ez nagyon nehéz” – utánozta Ballada az egyik mesebeli szereplő hangját. – Ezt Tuba mondta, amikor az utolsó girlandot is kihúzta a dobozból. Érezte, hogy a megerőltetéstől gyöngyözni kezdett a homloka, ezért levette a süvegét, letette a földre, és a ruhája ujjával megtörölte magát. Ekkor Kabala azt mondta: „Gyere, Tuba, segíts az égőknél!” – utánozta Ballada most Kabala hangját. – A kis Tuba természetesen azonnal szaladt, hogy segítsen barátjának kihúzni az égősort, ami még a girlandnál is nehezebbnek bizonyult. Így ténykedtek hát a fiatalok, teljesen elfeledkezve az időről. Nagyokat nevettek, élvezték a készülődést, és teljesen átérezték, miért szeretik az emberek a díszítés folyamatát. És ekkor, megtörtént a baj!

Ballada jó mesélő volt, nagy átéléssel adta elő a történeteit, így az utolsó mondatára a fiatalok egytől egyig megfeszültek a váratlan fordulattól.

– Hirtelen az egész terem fényárba borult. Valaki felkapcsolta a villanyt! Az egyik könyvtáros néni jött vissza, aki ott felejtette a kulcsát, kulcs nélkül viszont nem tudott hazamenni. Kénytelen volt visszamenni a könyvtárba, így pedig a legrosszabbkor érkezett, és meglepte a nagyban ügködő manókat. És megtörtént a baj...

– A süveg! – kiáltott Lóci. – Tuba otthagya a süvegét a földön!

Mind tudták ez mit jelent, hiszen az első és legfontosabb szabály, amit a manó gyerekek megtanulnak, a süvegre vonatkozik: „Soha ne vedd le!”

– Bizony – helyeselt Ballada. Közben komoly ábrázatot vágott, hogy arckifejezésével is nyomatékot adjon a szavai komolyságának. – Kabala és Berkenye biztonságban voltak, hiszen ők viselték a süveget, és láthatatlanok voltak az emberi szem előtt. Tuba viszont ott állt halálra rémülten, védtelenül a polcsorok között. A süvege elérhetetlen távolságban volt, miközben a könyvtáros egyre

közeledett. Még néhány lépés, és odaér, meglátja, és ő kővé dermed. A kellemesnek indult díszítés egy pillanat alatt minden manók legnagyobb rémálmává változott.

– Felmászhatott volna egy polcra, hogy elbújjon a könyvek közé! – tanácsolta Lóci. – Én azt tettem volna!

– Igen, csakhogy Tubát ebben két dolog is akadályozta. Egyrészt az, hogy amint ti is tudjátok, egy manóhoz képest a könyvszekrény legalsó polca is magasan van. Fel lehet rá mászni, de nem megy azonnal. De még ennél is nagyobb bajt jelentett, hogy Tuba úgy megijedt, moccanni sem tudott. Tudta, az az egyetlen megoldás, ha visszaszerzi a süvegét.

– És mi történt? – kérdezte izgatottan Zsálya. – Kabala és Berkenye ott voltak. Ők nem tudtak valahogy segíteni?

Ballada a fejét rázta.

– Túl messze voltak. A könyvtáros néni pedig hosszú, emberi lépésekkel közeledett. Még néhány pillanat, és elérte volna Tubát. És akkor történt valami, ami megmentette a védtelen manócskát.

– Mi? Micsoda?

– Valahol mögöttük, hangos csattanással kivágódott egy ablak, ami kizökentette a könyvtárost, aki így előbb a hang irányába fordult, majd odament, hogy az elszabadult ablakot bezárja. Ez elég időt adott Tubának, hogy végigrohanjon a szekrények között, és felkapja a földön felejtett süvegét. Azzal a mozdulattal a fejére is húzta, így mire a könyvtáros odaért, már láthatatlan volt. Természetesen a könyvtáros értetlenkedve nézte a nyitott dobozt, és a belőle kihúzkodott díszeket. „Mennyi furcsaság történik itt.” mondta, de aztán nem sokat gondolkodott a dolgon, csak megrántotta a vállát. „Holnap úgyis díszíteni akartam, így legalább már minden készen áll a díszítésre”. Azzal felkapta az asztalon felejtett kulcsát, térült-fordult, és már ott sem volt. Újra sötétség borult a könyvtárra, és a manók egyedül maradtak.

– Huh – sóhajtott Zsálya. – Ezt megúszták!

Lóci és Zsálya nem vették észre, de a mögöttük ülő Kamilla, Trilla és Bojtorján a mese alatt végig tágra nyílt szemekkel meredtek hol egymásra, hol pedig Balladára.

– Ez nagyon jó mese volt! – mondta Lóci. – És értjük a tanulságokat is!

– Valóban? És mik lennének azok?

– Ne legyünk türelmetlenek.

– Hallgassunk az idősebbekre, és úgy vigyázzunk a süvegünkre, mint a szemünk világra!

– Így van – bólintott Ballada. – Jól értettétek. Most menjetek. Ideje már, hogy lefeküdjete.

Amikor a két ifjonc távozott, Ballada is felállt a székéből. Későre járt, és bár ő még úgy tervezte, hogy olvas egy kicsit, előtte szeretett volna egy csésze bodzateát készíteni magának.

– Kabala, Tuba és Berkenye igazából Kamilla, Trilla és Bojtorján, ugye? – szólt utána Kamilla. – Ez a történet rólunk szólt. Arról, amit néhány éve csináltunk. És Trillát majdnem meglátták.

– Így van.

Az öreg manó hátra fordult és elmosolyodott.

– Azt gondoltátok talán, hogy nem tudok róla?

– Igen – felelte Bojtorján. – Nem mondtuk el senkinek, mert tudtuk, hogy kikapnánk érte. Egymás közt sem beszéltünk róla, igazság szerint én már el is felejtettem ezt az esetet.

– Én is el akartam felejteni – mondta Trilla. – Annyira megijedtem, hogy nem akartam rá emlékezni. De nem ment, azóta is sokszor eszembe jut, milyen elővigyázatlan voltam. Óriási szerencsénk volt, hogy az az ablak épp akkor nyílt ki. Az segített időt nyerni.

– Szerencse? – kérdezte Ballada. – Azt mondod szerencse volt? Vagy esetleg másféle segítség?

– Ezt, hogy érted?

Ballada szeretettel nézett az ifjuncokra, és mielőtt átment volna a konyhába, az ajtóból még visszaszólt.

– Ebben a könyvtárban van egy manó, aki mindenkire figyel. Emberre és manóra egyaránt, hogy azonnal tudjon segíteni, ha kell. És az a manó én vagyok...

Stefán Luca: A könyvfaló

Kamilla manó a könyvtár leghátsó polcánál szeretett olvasni. Ez a polc csupa olyan könyvet rejtett, amelyeket az emberek csak ritkán kerestek. Kamilla viszont szívesen olvasta még a Kutyasétáltatási Lexikont vagy a Mosogatógépek Nagy Kézikönyvét is, és örült, hogy senki sem zavarja.

Aznap épp a Latin-magyar gombanévjegyzéket tanulmányozta, amikor apró lépteket hallott.

– Egy gyerek! – rémült meg, és felkapta a süvegét, hogy az emberi szem nehogy megpillanthassa. Vajon a hátsó polchoz tévedt kisfiú mit kereshet itt?

A gyermek egy-egy könyvet kihúzott, megnézte, visszatette. Így ért a gombanévjegyzékhez. Kamilla alig tudott átugrani egy másik vaskos kötet tetejére, nehogy őt is kirántsa a fiúcska a könyvvel.

– A gombát végül is szeretem. Finom – motyogta magában a kisfiú, és egy hirtelen mozdulattal kiszakította a könyv harmadik lapját, az Agaricustól az Amanitáig.

Kamilla apró manótenyerét a szája elé kapta, nehogy felsikítson a döbbenettől. Nahát! Egy könyvrongáló gyermek!

Azonban ami ezután következett, az sokkal furcsább volt. A kisfiú elővett a táskájából egy szendvicset, és a félbehajtott papírlapot a két kenyér közé tette. A szendvicset visszacsomagolta, és vidáman távozott.

– Azt a virágillatú poloskatojását! – kiáltott fel Kamilla. – Ennek a végére kell járni!

Kamilla másnap nem olvasni, hanem megfigyelni jött el. Ahogy sejtette, a kisfiú újra felbukkant. Ezúttal a Nokedliszaggasztás rejtelmi című könyvnél csillant fel a szeme, abból tépett ki egy lapot, és a szendvicsebe hajtogatta.

Harmadik nap, amikor az Ezer oldal a tojásokról került sorra, Kamilla nagyot sóhajtott.

– Ez nem mehet így tovább! Riadóztatnom kell a könyvtáros nénit – határozta el magát, és szerzett egy papírlapot és egy ceruzát. A papír olyan volt számára, mint egy óriási szőnyeg, és a ceruza, akár az embernek egy villanyoszlop. Nade a manók erősek, könyveket is bírnak cipelni, a levél hát gyorsan megszületett:

Kedves Könyvtárosok!

A leghátsó sor könyveit egy kedvesnek tűnő kisfiú minden nap megrongálja. Kérem az ügy felderítését és megoldását!

Kamilla, a könyvtári manó.

Kamilla az éj leple alatt a könyvtárosok pultjára helyezte a papírt, és másnap kíváncsian várta, hogy mi történik.

Nos, a kisfiú aznap is megjelent, és az Élet az eszkimók földjén című könyvet kezdte lapozgatni. Észre sem vette a háta mögött halkán közeledő lépteket. Egy halat ábrázoló ábránál megállt, és így szólt saját magához:

– A halat is szeretem. De ez a könyv nem unalmas. Nincs szívem kitépni.

– Na de Flórián! Miért tépnéd ki? – szólalt meg mögötte egy kedves hang. A könyvtáros néni volt az.

Flórián megfordult. Egy hang sem jött ki a torkán. Rémülten meredt a könyvtáros néniire, szeme könnybe lábadt, és azon gondolkodott, milyen büntetést fog kapni. A könyvtáros néni szeme sarkában viszont a mosoly ráncai gyülekeztek, és leguggolt Flóriánhoz.

– Na, mondd csak el szépen!

Flórián halkán megszólalt.

– Az iskolában könyvfaló versenyt hirdettek. A tesóm matekversenyt nyert. Az unokatesóm rajzversenyt. Én egyikben sem vagyok túl ügyes... Enni viszont szeretek. Hát arra gondoltam, ez a verseny jó lesz nekem.

– Te megetted a könyvek lapjait? – rémüldözött a könyvtáros néni.

– Igen – hajtotta le a fejét a kisfiú. – Nem voltak valami finomak, de annyira szeretnék nyerni...

Kamilla manó egy sor könyv takarásában hangtalanul kacagott. Még ilyet! Könyvfaló versenyre könyvet enni!

A könyvtáros néni azonban nem nevette ki Flóriánt. Csupán elmosolyodott, megsimogatta a kisfiú kobakját, megfogta a kezét, és a lexikonokhoz vezette. Az értelmező szótárt kinyitotta a „falja a könyvet” résznél. Flórián hangosan olvasta a jelentést: sokat olvas.

– Értem már! – csapott a homlokára. – Nem abban kell versenyezni, hogy ki tud több könyvet megenni, hanem abban, hogy ki olvas el többet!

– Bizony – bólogatott a könyvtáros néni, és elvezette Flóriánt a mesekönyvek polcához, ahol a kisfiú öt könyvet is kiválasztott, hogy hazavigye elolvasni.

Kamilla manó kuncogva figyelte őket. Arra gondolt, hogy nem is baj, hogy történt valami érdekes a hátsó polcnál. Flórián igazán kedves gyermek, már meg is szerette, és talán ezek után nem lesz véletlen, hogy mindig a leginkább neki való könyvek kerülnek majd a keze ügyébe. Hiszen mire való egy könyvtári manó, ha nem erre?

Malter György: Mindenki megtalálja a párját!

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy kisváros Magyarország közepén. Bár az is lehet, hogy a szélén volt, ebben már én sem vagyok biztos.

De arra egészen biztosan emlékszem, hogy volt ebben a kisvárosban egy nagy könyvtár, ahová szívesen jártak a környéken lakók. Hatalmas könyvtár volt, ahol az embermagasságú polcok között órákon át lehetett bolyongani, mint egy hatalmas labirintusban. Néhány folyosóra kis guruló létrák is ki voltak helyezve, amire felmászva a felső polcokat is el lehetett érní. Természetesen az idelátogató gyerekek imádtak felmászni a létrák legtetejére és alaposan feltúrni a legfelsőbb polcokat.

A könyvtári rendet – mondanom sem kell –, a manók tartották fent. Jó, jó, a könyvtáros nénik is igyekeztek, de lássuk be, a manók nélkül semmire sem mentek volna. Ők rakták vissza a kipakolt, ide-oda visszacsúsztatott köteteket a helyükre, kisimították a begyűrt oldalakat, beszélgettek velük, letörölték a port, és téma szerint átrendezték őket attól függően, hogy éppen mi volt a népszerű a gyerekek és a felnőttek között.

A legtöbb dolguk karácsony táján akadt. Ekkor nagyon felélénkült a könyvtár. Fel kellett díszíteni a polcokat, a bejáratot, az olvasófoteleket az ablakok alatt. Ilyenkor nagyon sokan látogattak el, hogy az ünnepekre valami izgalmas regényt, mesekönyvet, képeskönyvet vigyenek haza, amit aztán rendszeresen az újév utáni napokban hoztak vissza. Nyüzsgés és izgatott mormogás, vidám beszélgetés járta át az egész épületet, gyerekcsoportok, osztályok, családok jöttek be, és tértek haza a saját kedvencükkel a kezükben.

Mivel a manók szigorú nyilvántartást vezettek minden könyvről, így pontosan tudták, melyek a legnépszerűbb kiadványok, mi mikor került a könyvtárba, és mit, hányszor kölcsönöztek már ki.

Ezért minden manó tudta, hogy van egy, egyetlen egy könyv, amit még soha senki nem vett ki.

Kicsit kopottas, közepes méretű könyv volt, valamikor a régi időkben került be a könyvtárba. Kemény, szürke fedelére halványan egy repülőgép alakja volt bevésve. Valaha tartozott hozzá egy levehető papírborító is.

Az egyik idősebb manó esküdött rá, hogy gyönyörű színes volt, círádákkel felírva rá a cím; de ez sajnos az egyik költözködésknél, átpakolásnál elveszett. Ott feküdt a könyv a „Közlekedés, tudomány és technika” polcon, ami a leghátsó sorban volt. Sajnos soha senki nem vette le, még csak át sem lapozta, ami érthető módon borzasztó rosszul esett neki. Évről évre egyre szomorúbb és morcosabb lett. Nem beszélgetett már senkivel, a szomszéd könyvekkel sem állt szóba, csak néha-néha válaszolt a manók kérdésére, ha már nagyon udvariatlan lett volna hallgatni.

Idővel a színe is mintha egyre szürkébb lett volna, szinte beleolvadt a többi könyv közé, mint aki nem is akarja, hogy észrevegyék. A manók azért minden takarításnál letisztogatták, az adott polcfelelős manó pedig mindig bízta, hogy ne keseredjen el, előbb-utóbb megtalálja azt, akit éppen egy ilyen könyv érdekel. De a kis szürke könyv egyre kevésbé hitt benne, és ez meg is látszódot rajta. Szinte észrevétlenül üldögélt a polcán, azt szerette, ha a legkevésbé feltűnő legfelső polcra kerül, és közömbösen nézte, hogyan választják ki a látogatók a többi kötetet.

Egy karácsony előtti szombaton hatalmas forgalom volt a könyvtárban. Egymás után jöttek a családok, gyerekek és felnőttek, és vitték el a könyveket, amit az ünnepek alatt terveztek kiolvasni. Fél órával zárás előtt egy anyuka lépett be az előtérbe egy kilenc-tíz

év körüli kisfiúval. A pulthoz léptek, ahol a könyvtáros néni üldögélt.

– Jónapot kívánok! – köszönt az anyuka, és észrevétlenül megszorította a kisfia kezét is.

– Csókolom! – köszönt halkan a kisfiú.

– Jó napot, miben segíthetek? – állt fel a könyvtáros néni a székéből.

– Mesekönyvet szeretnénk kölcsönözni karácsonyra. Tudja, a kisfiam imádja a könyveket és otthon már mindent kiolvasott, amit talált.

A könyvtáros néni elmosolyodott, és a kisfiú felé hajolt.

– Szóval te ennyire szereted a könyveket?

A kisfiú a cipője orrát nézegette zavartan. Nem nézett vissza a könyvtáros nénire, és nem is válaszolt, csak egyik lábáról a másikra állt, közben pedig anyukája kezét szorította.

– Igen – alig hallhatóan végül csak ennyit mondott, de szemével inkább a polcokat nézte, és láthatóan nem akarta folytatni a beszélgetést.

Elengedte anyukája kezét, és lassan elindult a polcok és folyosók felé. Az anyuka szintén kissé zavartan toporgott, és halkán jegyezte meg.

– Nem szeret sokat beszélni másokkal. Elnézést ... – majd a kisfia után nézett és még halkabban hozzátette, hogy a kisfiú már ne is hallja. – Csendes, kicsit magának való gyerek, mindig is ilyen volt.

– Semmi gond, nézzenek körül az ifjúsági polcnál. Ott sok regényt és mesét találnak – mosolyodott el a könyvtáros néni, és visszaült a helyére.

A kisfiú lassan bolyongott a könyvek folyosóján, anyukája pár lépés távolságra követte.

– Nézd csak! Ott van az ifjúsági polc! – mutatott anyukája az egyik sorra, aminek oldalára nagy betűkkel volt kiírva: „Ifjúsági könyvek”.

A kisfiú lassan lépdelt a könyvek előtt. Semmit sem szólt, de szemei ide-oda cikáztak, látszott, hogy pillanatok alatt elolvassa a könyvek gerincén a címet, és már siklik is tovább a tekintete. Egyetlen könyvet sem vett le.

– Egyik sem tetszik? – Kérdezte anyukája mögötte, kissé csalódott hangon. – De hiszen annyi érdekes könyv van itt!

A kisfiú egy szót sem szólt, hanem csak lépdelt tovább. Elhagyta a mesék polcait, a kalandregények részlegét, a tudományos-fantasztikus irodalmat, és egyre hátrébb és hátrébb sétált. A könyvtári manók mintha megéreztek volna, hogy valami különleges dolog történik, lassan összegyűltek a polcok tetején, és titokban követték a kisfiút, halkán összesúgva. Elértek a leghátsó sorba, ahol a kisfiú megállt és felpillantott a táblájára: „Közlekedés, tudomány és technika”. Elindult ebben a sorban, szeme, mint egy radar, ide-oda járt, egyik könyvről a másikra.

– Vajon mit kereshet? – morfondírozott a legöregebb manó, miközben szakállát tépkedte. A többiek halkán morogtak, és a vállukat vonogatták. – Vajon mit kereshet? – ismételte meg az öreg saját kérdését, miközben összeráncolt szemekkel nézte a fiút alatta, mintha bele szeretne látni a fejében.

Hirtelen megvillant a szeme. Odaintette az egyik suhanc manót, aki éppen csak most múlt el százéves, és a fülébe súgott valamit. A fiatal manó csodálkozva nézett rá, majd megvonta vállát, és egy pillanat alatt eltűnt a polcok mögött.

A kisfiú eközben lassan a sor végéhez ért. Megállt és felpillantott. Egy ideig csak nézett, és már éppen indulni akar volna vissza, amikor alig láthatóan, de tényleg szemmel alig észrevehetően egy könyv kijebb csúszott a sorban. Talán, ha egy hajszállal volt csak kijebb, mint a többi, és így is olyan érzése volt

az embernek, mintha vissza akarna menni, jó belülre, ahol eddig volt, hogy észre se vegyék.

Persze a szürke könyv volt az, bordáján még cím sem volt, jóval kisebb alakja szinte még így is elveszett a többi nagy, vastag és színes könyv között. Évek alatt megszokta, hogy elbújik, nemhogy kijjebb, de inkább jó mélyen becsúszva a sötétben szeretett üldögelni, és magában szomorkodni. Csak a manók értették, emberi fülnek ez nem volt hallható, ahogy a könyv halkán vitatkozik valakivel, aki mögötte áll.

– Hagyjál már békén ne lökdössél! – suttogetta a könyv hátra.

– Az öreg küldött, hogy szóljak, csússzál kijjebb. – mondta egy fiatal manóhang a könyv mögül.

– Nem akarok kijjebb menni! Engedj vissza! – morgott a könyv.
– Úgysem érdeklek senkit.

– De itt van egy kisfiú...

– Őt sem fogom érdekelni! Én senkit sem érdeklek! Ez van!
Engedj vissza!

– Bízzál az öregben! – súgta a manó, és vékonyka kezével visszatartotta a könyvet, nehogy visszacsússzon. – Ő mindig kitalálja, kinek melyik könyv való!

– Hát akkor most téved, én még sohasem kellettem senkinek és most sem...

De nem tudta tovább folytatni, ugyanis hirtelen egy kéz megragadta, és kihúzta a többi közül. Amíg a manóval vitatkozott, észre sem vette, hogy a kisfiú odatolta az egyik mozgó létrát, felmászott rá, és határozott mozdulattal levette a könyvet. Ott állt a létra tetején, némán nézte a külső fedő oldalát, amin csak egy repülő körvonala volt, semmi más. Lassan kinyitotta és elolvasta a címet. Majd továbblapozott, szeme csak úgy falta a sorokat és a képeket. Mint akit álomból ébresztenek fel, úgy kapta fel a fejét, amikor anyukája felszólt hozzá.

– Találtál valamit?

Némán bólintott, és leászott a létrán. Anyukája elkérte a könyvet elolvasta a címet belelapozott.

–Tényleg ez érdekelt? De hát ez inkább felnőtteknek szól!

A kisfiú bólintott, visszavette a könyvet anyukájától és magához ölelte.

– De hát annyi jó kalandregény van, miért nem közülük választasz? – kérdezte kétkedve anyukája.

– Nem, én ezt szeretném! Nagyon! – mondta most először megemelve hangját a kisfiú, és közben úgy szorította a könyvet a melléhez, hogy elfehéredtek az ujjai.

Anyukája pár pillanatig elgondolkozva nézte, aztán elmosolyodott és megsimogatta a kisfiú fejét.

– Jól van! Ha ezt választottad, akkor legyen ez. Menjünk a könyvtáros nénihez! – mondta.

Elindultak kifelé. A manók lélegzetvisszafojtva nézték a jelenetet a polc tetején, és amikor eltűnt az anyuka a kisfiúval a fordulóban, örömtáncban törtek ki. A legöregebb manó sejtelmesen mosolygott.

– Tudtam én, tudtam, hogy előbb utóbb mindenki megtalálja a párját! – mormogta magában elégedetten, és végigsimított szakállán. – Mindenki megtalálja...

Még évek múlva is azt mesélték a manók egymás között, hogy a szürke könyv milyen büszkén feküdt a kisfiú kezében, amikor kifelé mentek, és mire a könyvtáros nénihez értek, több manó esküdött rá, hogy nem is szürke színű volt, hanem inkább acélkéken csillogott a pulton. Azt is mesélik, akik a közelében voltak, hogy most látták a könyvet először mosolyogni, amióta csak a könyvtárba került, és hogy még ki sem léptek a könyvtárból, a kisfiú már az utcán elkezdte olvasni.

De ezt én már tényleg nem tudhatom biztosan, hogy valóban így történt-e. Kérdezze meg a manókat, aki nem hiszi, és járjon utána!

Bartos Felicián: Karácsonyi ötlet

– Végre csend van! – sóhajtott Mamóka, mikor este kulcsra záródott a könyvtár ajtaja. – Egyre jobban kimerít a megfigyelés. Ilyenkor, karácsony közeledtével, mindig túl nagy a nyüzsgés.

A két manó, Mamóka és Menta az egyik könyvespolc mélyéről figyelték a gyerekeket és itt szövögették furfangos terveiket.

– Ne morogjál már! Így volt ez húsz éve is. Aztán januárban meg, majd az lesz a bajod, hogy alig lézengenek itt a gyerekek! – csitította Menta.

– Tudom, tudom. De mégis. Lehet, hogy kezdek megöregedni és el kellene mennem inkább a valami gyerekmentes helyre. Mondjuk valamelyik boltba. Ott legalább kedvemre rágcsálhatnék mindenfélét.

– Jaj, te mindig csak a hasadra tudsz gondolni! Aztán olyan kövér lennél, mint egy születésnap lufi, a végén talán még ki is durrannál! Nem lenne jó, hidd el. De tudod mit? Ha menni lehetne bárhova, én hova mennék legszívesebben? Egy kisállatboltba. Gondold el, annyi színes madár, és azok a csodálatos halak! Minden este nagyokat úsznék! A gyerekek mondjuk hiányoznának.

Mamóka és Menta lassan összeszedelőzködtek és elindultak a megfigyelőhelyükről. Rutinosan ugráltak át a könyvek és a polcok között. Menta megsimogatta a zöld, plüss egyszarvút és kicsit felrázta, hogy ne legyen annyira görnyedt.

– Láttad ma mennyien játszottak a Kuflynyomozós társassal? Úgy örültem. Látod milyen jó volt, hogy megkerestük Bélabá nyakkendőjét? – lelkendezett Menta.

A tegnapi estéjüknek a nagy része ugyanis ráment, hogy megtalálja a társasjáték hiányzó darabját.

– Láttam hát! Nem vagyok vak. De igazad van, ezek a pillanatok, amik miatt megéri ez az egész munka. Olyan lassan lehet a

gyerekeket terelgetni. Néha tényleg azt hiszem, hogy felesleges mindaz, amit csinálunk!

– Hogy mondhatsz ilyet? Tudod jól, hogy pont itt, a gyerekek közelében lehet a legnagyobb eredményt elérni! Minden számítás ezt mutatja. Minél jobban tudnak együtt játszani, annál jobban elfogadják egymást és...

– „...ha a végre az elfogadás eléri a kívánt szintet, majd a népeink is tudnak együtt dolgozni” – fejezte be az unalomig ismert mondatot Mamóka. – Tudom, tudom. De mégis. Olyan nehéz kivárni mindezt!

– Tudom ám, mi a te bajod Mamó! Gyere, van egy kis aszalt fügém, hidd el attól jobb kedvre derülsz. Aztán a vacsora is mindjárt készen lesz, és utána megint mindent jó színben fogsz látni.

– Hát nem is tudom – morgott még egy utolsót Mamó, miközben nyelt egyet. Mert, mi tagadás, az aszalt füge gondolatára, összegyűlt a nyál a szájában.

A konyhában Bojtorján üldögélt. Nem kapcsolt fényt, a kezeibe temette a fejét és úgy nézett maga elé. Bojtorján feladata a színezőnél lévő gyereket segítése volt. Annál jobb minél többen dolgoznak együtt, minél jobban segítik egymást. Sokszor odasettenkedett a ceruzákhoz és messzire gurította őket, vagy jól eldugta a pirosat, hogy a gyerekek tudjanak miről beszélgetni. Nehéz, veszélyes munka. Egy rossz mozdulat és valamelyik gyerek leverheti a sapkáját. Még rágondolni is rossz, hogy mi történt volna, ha meglátják. De Bojtorján, nagyon ügyes volt. Ma azonban valamiért, ő is nagyon lógatta az orrát.

– Hát neked meg mi a bajod? Te is éhes vagy? – kérdezte Menta.

– Nem dehogy. Vagy nem is tudom. Lehet, hogy éhes is vagyok. De nem, nem ez a baj. Megint a mobiltelefonokon mérgeledök. Olyan jó volt, eddig színeztek, meg rajzoltak, volt lehetőség, hogy segítsek nekik együtt dolgozni. De most! Csak egyedül nyomkodják

azt a vacakot. Vagy valami buta filmet néznek rajta. Ezekhez én nem értek. Hogyan fognak így együtt játszani? Vagy olvasni és mesélni? Ha mindig ezt csinálják, akkor mikor tanulják meg, hogy hogyan kell felfedezni a világot? Ha nem tudják felfedezni a világot, akkor hogyan fogják elfogadni az ismeretlent. Minket? Mikor tudunk már végre együtt dolgozni? A két nép tudása, mikor fonódhat már végre össze? Nagyon sötéten látom a jövőnket – ingatta a fejét Bojtorján.

Mély csend telepedett a kis konyhára. Menta magába merülve, kevergette a feltett ételt, Mamóka kis falatokban eszegette az aszaltfűgét, hogy minél tovább tartson, Bojtorján meg üres tekintettel nézett ki a konyhaajtón. Mikor Mamó lenyelte az utolsó falatot, már látszott a szeme csillanásán, hogy valami az eszébe jutott.

– Tudjátok, könyvek sem voltak mindig – hosszú szünetet tartott, mert nem tudta, hogy pontosan hogyan folytassa. – De aztán lettek és mi megtanultunk olvasni, hogy tudjuk melyik könyv az, amit jobb, ha eldugunk, és melyik az, amit elől kell hagyni, hogy minél többen olvassák.

– De... – ellenkezett Bojtorján.

– Igen – folytatta Mamó. – Igazad van, a mobiltelefonok nem könyvek. És hogyan hagyhatunk elől valamit, ami nincsen nálunk? Sehogy. De, ha megismerjük, akkor talán, találunk utat, hogy segíthessünk a gyerekeknek. Lehet, hogy még jobbat is mint eddig...

– Mire gondolsz? Hogy nekünk kellene olyan izéket csinálni, amikkel játszanak? – kérdezte Menta óvatosan.

– Az igazat megvallva, nem tudom, hogy mire gondolok. Mert nem ismerem, ezt az egészet. De hátha valaki már ismeri közülünk! Hátha tudunk másoktól tanulni. Lehet, hogy vannak olyan játékok, amiket lehet együtt játszani. Vagy olyan filmek, amikből ők is

tanulnak valamit. Igazán nem tudom, de lépnünk kell, mert különben soha nem bújhatunk elő!

Menta megterített és óvatosan kimerte a többieknek a vacsorát. Bojtorján ahogy mindig, most is sokáig csöndbe maradt mielőtt megszólalt volna.

– Azt hiszem igazad van. Meg kell tanulnunk, hogy mi ez az egész. Szükségünk lesz egy telefonra, és keresek valakit, aki el tudja magyarázni, hogy hogyan működnek a játékok meg a filmek. Ha már tudjuk, akkor talán a javunkra fordíthatjuk!

– Még ma küldök néhány üzenetet a barátainknak, hogy tudnak-e segíteni – fűzte tovább a gondolatot Menta. – Ez igazán előbb is eszünkbe juthatott volna!

– Ha többször kapnék az aszalt fügedből, akkor semmilyen problémánk nem lenne – vigyorgott elégedetten Mamó.

– Félek, ha többször ennél, akkor megbetegednél. Tudod vigyázni kell magunkra, csak egy testünk van, még akkor is, ha az ilyen tartós – pörölt vele Menta. Aztán hirtelen eszébe jutott még valami. – Ha filmeket készítünk, akkor szerepelhetnénk majd benne mi is. Lehetnék majd én a hős patkány lovas...

– Jó ötlet! – csatlakozott Bojtorján. – Nem tudom, hogy működik-e, de határozottan jó ötlet. Én meg olyan játékokat készítenék, amiket együtt kell játszani, és rejtvényeket kell megoldani közösen.

A manók még sokáig beszélgettek arról, hogy ki, mit csinálna, ha megtanulnák használni a telefont. Aznap este különös izgalommal raktak rendet a konyhájukban. Aztán Menta megírta az üzeneteket a barátainknak és felvitte a postás madarakhoz, hogy korán reggel mindenkire eljusson az ötletük.

Nagyon várták, hogy belekezdhessenek ennek az új világnak a felfedezésébe.

Kiss Judit Ágnes: A könyvtár karácsonyfája

Hideg téli este volt. Nem az a szelíd, havas, hanem a szeles, nyirkos, goromba.

A könyvtár már kiürült, az olvasók és a könyvtárosok is hazamentek. Ilyenkor csak a manók maradnak az épületben, meghúzódnak a polcokon a kötetek között. De most ők is fáztak. Tüzet gyújtottak a világirodalom „M” betűjénél, igazi manótüzet, ami nem éget el semmit, csak melegít. Ezt a tüzet varázslat gyűjtja meg, és a történetek és ötletek tartják életben. Nem is lehet mellette máshogy üldögélni, csak csoportosan. Ha elhallgatnak a történetek, elhamvad a manótűz is.

Most is együtt ücsörögtek Maeterlinck és Karl May művei között.

Trilla szólalt meg elsőnek:

– Közeledik a karácsony...

– Bizony – bólogatott Kamilla. – Az emberek kivágják a fenyőfákat, hazaviszik és feldíszítik.

– Így igaz – fűzte tovább Menta a szót. – Az emberek nagyon sok fát vágnak ki. A tűzüket sokszor fával táplálják, fából készítik a bútorokat, némelyek a házaikat is...

– Arról nem is beszélve – szólt közbe Lantos –, hogy ezek a könyvek itt körülöttünk mind-mind fából készültek.

– Talán papírból! – javította ki Lóci.

– De miből is készül a papír? – replikázott Lantos. – Ugye, hogy fából. Nem is tudtátok, igaz?

– Nem feltétlenül – jegyezte meg csöndesen Ballada, aki a legöregebb és a legbölcsebb volt mindnyájuk közül, csak nem szeretett vitatkozni.

– De fából IS! – vágta rá győzelmesen Lantos.

– Nem is tudom, hová lennének az emberek fák nélkül! – sóhajtotta Bojtorján.

– Itt a könyvtárban is fel fognak állítani egy karácsonyfát! – kottyantott közbe Nózi. – Hallottam, hogy beszéltek róla a könyvtárosok.

– Mi lenne – kezdte Trilla álmodozva –, ha mi csinálnánk idén a karácsonyfát?

– Jó ötlet – lelkesedett azonnal Nózi. – De hogyan?

– A papírt fából csinálják – folytatta Trilla. – Mi lenne, ha mi csinálnánk fát papírból?

– El se tudom képzelni – ráncolta a homlokát Bojtorján.

– De én igen! – kiáltotta Boróka, leugrott a polcról, és elfutott. A többiek csodálkozva néztek utána.

Boróka állandóan teli volt ötletekkel. Most összeszedte a termekben lévő összes papírkosarat, és szépen sorba állította őket a polc előtt.

– Itt van hozzá a papír! – jelentette be diadalmasan.

A többi manó most már értette, mit kell tennie. Kiszedték a papírkosárból a hulladékot, és nekiláttak, hogy karácsonyfát formáljanak belőle. Ehhez nemcsak ügyesség kell ám, hanem varázslat is, amit csak ők tudnak. Sorra kerültek elő az összefirkált lapok, a fecnik, a cetlik, a galacsinok. A manók varrtak, ragasztottak – és természetesen varázsoltak. Amennyi papírhulladék volt, mind felhasználták.

Mire a hold magasra kúszott az égen, készen is állt a papírfenyő. Egészen a plafonig ért, sok ezer sötétzöld papír-tűlevelével olyan volt, mint egy igazi. Ezüstösen csillogott, és még díszeket is raktak rá – természetesen azt is papírból. Tarka gömböket és egy óriási, fényes csillagot. Aztán elégedetten aludni tértek.

Mire másnap reggel megjöttek a könyvtárosok, a karácsonyfa ott díszelgett az olvasóterem közepén.

– Milyen gyönyörű! – kiáltották.

Más ember biztosan megkérdezte volna, honnét került oda. Ők azonban sejtették, bár egyikük sem látott még eleven könyvtárianót.

Beck Andrea: Az ajándék – Boróka meséje

Boróka a könyvtári manó meséléshez készülődött. A könyvtári manók apraja-nagyja köré gyűlt, hogy meghallgathassa Boróka meséjét, aki már bele is kezdett a mesélésbe:

– *Kerekerdő lakói nagyon várták az ünnepeket. Mackó, nyuszi, süni, bagolyka és róka izgatottan lesték minden nap, vajon leesik-e végre az első hó, és hosszasan ecsetelték, ki mit kér a Mikulástól.*

– *Én egy dömpert szeretnék! – szólt a maci. – Abban nagyon sok málnát tudnék hazaszállítani, amikor anyukámékkal gyűjteni megyünk. Akár három vödört is bele tudnék rakni a platójába!*

– *Persze, hacsak nem az egészet a pocakodba szállítanád, ahogy szoktad! – rikkantott nevetve barátja, a bagolyfióka, mire maci szégyenlősen elmosolyodott:*

– *De ha egyszer olyan finom! – dörmögte bűnbánóan.*

– *Jól van, tudom én! Ha nem jut a dömpembe málna, majd engem szállítasz jó? – veregette meg szárnyával maci vállát kedvesen a madárka. – Én amúgy egy új, pibepuha takarót és egy labdát kértem – fordult nyuszi felé jelentősen, aki sajnos nemrég véletlenül kilyukasztotta azt a remek piros labdát, amivel eddig játszottak.*

– *Labdát én is szeretnék – kontrázott egyből a kis füles – És egy ugrálókötelet is, azzal nagyon sokat tudnék ugrabugrálni! Ha elfáradok, engem is viszel majd a dömpereiddel, maci?*

– *Hát persze, szívesen! Mindegyik játékot használhatjuk közösen!*

– *Ó, bárcsak így lenne! – kapcsolódott a beszélgetésbe elmélázva a rókakölyök – Én egy szánkót kértem, és ha megkapom, megígérem, hogy egész télen együtt csúszkálhatunk rajta a nagy dombon. Csudajó lesz, majd meglátjátok!*

– *Jaj, de jó! Jaj, de jó! Alig várom! Én is! Én is! – örvendeztek a kis állatgyerekek, majd újra és újra elmesélték egymásnak a vágyaikat, és hogy mi mindent fognak együtt csinálni, amikor teljesülnek.*

Teltek múltak a napok. Egyre korábban borult sötétségbe az erdő. Előkerültek a téli bundák, sapkák, sálak is. A Mikulás manói serényen dolgoztak: a gondosan megrajzolt és megírt leveleket hiánytalanul begyűjtötték a gyerekektől és leszállították az Északi sarkra, hogy aznap éjjel, amikor elindul végre a nagyszakállú ősz apó, mindenki, aki jól viselkedett, ajándékot kaphasson.

Óriási öröm volt hát Mikulás reggelén az egész világon, így Kerekerdőben is, mikor észrevették, hogy az ablakokban megjelentek a kisebb-nagyobb csomagok. Bagolyka vagy tízszáz körberepülte az udvarukat, annyira örült az új takarónak. Nyuszi megállás nélkül pörgette az ugrálókötelet, míg végül anyukája rá nem parancsolt, hogy legalább a reggeléhez üljön le. Maci boldogan pakolta tele dömperét, és elégedetten állapította meg, hogy nem is három, inkább négy vödör is bele fog férni! Hogy a vödörkebe végül is jut-e majd málna, azt úgysem most kell eldönteni.

Mindenki boldog volt, csak a róka gyerekek kullogott bánatosan a réten. Egyik mancsában egy darab kötél, másikban egy mesekönyv volt:

– Persze, mindenki azt kapta, amit kért! – dohogott magában – És én? Én egy vacak kötelet kaptam és egy könyvet! Az még csak hagyján, mert a meséket nagyon szeretem, de ez? Ez mi? Semmire sem való vacak! – kiáltotta, majd mérgében jó messzire elhajította a kötelet.

Pont ekkor járt arra farkálykoma, és csak néhány centiméter választotta el attól, hogy a repülő kötél jól fejbe ne csapja.

– Hé kás! – szállt le a rókakölyök vállára – Neked meg mi bajod van? Miért hajítottad el azt a valamit? Kis híja volt, hogy eltalálj vele! Nem ismered az erdő szabályait?

– Jaj, ne tessék haragudni! – rémült meg a kölyök – Nem akartam rosszat, csak szomorú vagyok, mert szűnkő helyette azt a darab kötelet kaptam a Mikulástól! Pedig olyan szépen lerajzoltam, mit szeretnék! És egész évben jól viselkedtem! Anyukám is azt mondta, ilyen jó kis rókaája még sosem voltam, mint most! – sorolta bánatát most már keservesen bömbölve, mire a madár megsajnálta.

– Na jó, először is, ne ártasd el légy szíves azt a szép könyvet. Megígérem, hogy nem mondom el a szüleidnek, milyen veszélyes dolgot csináltál. Cserébe te is ígérd meg, hogy átgondolod ezt az ajándék dolgot, és nem csinálsz többé ilyet – simogatta meg fejét a barkály és átnyújtott egy zsebkendőt is.

– De mit gondolkodjak rajta? – hüppögött tovább a róka – A mesekönyvnek örülök, viszont ez a kötélt, amit eldobtam, semmire sem való! Szánkót kértem, és kaptam egy darab vacak madzagot. Ez igazságtalan!

A barkály csendben hallgatta a siránkozást, nem válaszolt semmit. Kisvártatva fogta magát, elrepült, majd a kötéllal a csőrében újra megjelent.

– Sosem tudhatod, mire leszel jó – ejtette le a kis vörös orra elé – Szerintem nem véletlenül kaptad pont ezt a Mikulástól. Gondolod, hogy a manók elrontottak valamit? Vagy a Télapó rosszat akart neked? Ne butáskodj már! Ha most nem is veszed hasznát, rakd el, mert lehet, hogy később jól fog jönni. Az pedig óriási butaság, hogy emiatt dühöngsz és hisztizel. Örül annak, amid van, ne amiatt bánkódj, ami nincs! Most pedig menj, futás játszani a többiekkel!

A rókaagyerek elgondolkodott. Kicsit el is szégyellte magát, és nagyon reménykedett benne, hogy nem jut el a buta viselkedése híre a manókhoz, pláne a Télapóhoz! A kötelet viszont továbbra sem szívesen látta maga körül, úgyhogy azt jól eldugta az ágya alá, ne is lássa többet!

Teltek múltak a napok. A mi kis róka barátunk már el is feledkezett csalódottságáról. Amikor csak lehetett labdáztak, fogócskáztak, vagy maci dömperével játszottak. Egyetlen dolog hiányzott csak, hogy teljes legyen a boldogság: a havazás. Minden este abban bíztak, hogy mire másnap felébrednek, fehér lepelbe bújjik egész Kerekerdő. De a hópehelyek egészen karácsony estig vártak magukra, hogy akkor aztán egy szempillantás alatt csodás mesevilággá varázsolják a tájat, és örömmel töltsék meg mindenki szívét.

A rókaagyereket pedig még egy ennél is nagyobb meglepetés várta, mikor a feldászított fa alatt megpillantotta élete első szánkóját. Már nem is számított rá, hogy megkapja, sőt, mivel hó sem volt, használni sem tudta volna. Azonnal ki akarta próbálni, úgyhogy addig kérlette apukáját, míg végül beleegyezett,

hogy lefekvés előtt húzza őt pár kört az udvarban, másnap pedig, világosban, a dombon is kipróbálják a járgányt. Igen ám, csakhogy a szánkón nem volt semmiféle húzóka. Rákötöttek egy sálat, de féltő volt, hogy elszakad. Kerestek madzragot, de az meg nem volt elég hosszú. Róka papa a fejét vakarva járkált körbe a szánkó körül, kicsinyének pedig igencsak lefelé görbült a szája, mert bizony féltő volt, hogy ebből így nem lesz szánkózás.

A barkály épp hazafelé tartott rokonságától a kiadós ünnepi vacsora után, mikor a magasból észrevette a tanácstalanságot.

– Boldog karácsonyt! – köszöntötte a rókákat – Látom, végül csak megérkezett ez a szép szánkó – nézegette mosolyogva az ajándékot. – Miért nem próbáljátok ki?

– Épp azt szeretnénk – bólogatott rókapapa. – Csakhogy nincs mivel húzni.

– Nincs mivel húzni? Dehát... – nyitotta szóra csőrét a madárka, miközben a kis rókát nézte csodálkozva, akinek ebben a pillanatban eszébe jutott a Mikulás ajándéka. Több se kellett neki, már rohant is a szobájába, bemászott az ágy alá, egy perc sem telt bele, és ott volt a kezében a nemrég még oly nagyon szívdott kötél darab.

– Apa, apa, nézd mi van nekem! Ezzel biztosan lehet húzni a szánt! Köszönöm, barkály bácsi, hogy eszembe juttattad!

– Ezzel bizony, hogy lehet! – vette át tőle a kötelet a papa, és már kötötte is fel a szánkóra, hogy mielőbb teljesíthesse fiacskája karácsonyi kívánságát.

A barkály elégedetten nézte még egy darabig, ahogy a hóban játszottak, és mielőtt elrepült volna még odakiáltotta:

– Boldog karácsonyt még egyszer! Ne feledd: ami ma haszontalannak tűnik, egyszer még lehet a legnagyobb kincsed!

Hétfvári Andrea: A váratlan vendég

Hideg decemberi este volt. Menta, Boróka és Kamilla a manókonyhában szorgoskodtak, teát főztek a mesedélutánra. Az aprócska konyhát szép lassan betöltötte a bodzatea, a csipkebogyótea, a kakukkfű- és a kamillatea ennyivalóan finom illata. Advent második vasárnapja volt, és ilyenkor a könyvtári manóknál adventi mesedélután tartanak minden évben. Boróka óvatosan emelte ki a sütőből a friss kuglófot, Menta mézeskaláccsal rakott tele egy hatalmas tálat, Kamilla almaszeleteket szolgált fel a vendégeknek.

– Adjon Isten, jó estét! – rikkantott mély, érces hangján Szarvasbogár apó, aki egy fonott karosszékben helyezkedett el. Mellette kuporodott le Katica Klári és Tündér Tekla, a mezei tündér.

– Tessék, csak tessék! – kínálta kedvesen a mesedélután vendégeit Kamilla, Ballada apó pedig becsoszogott, hogy nekifogjon a mesélésnek.

Ha nem jártál még a könyvtári manóknál, akkor elárulom, hogy Ballada volt a legidősebb manó, aki valaha élt, épp karácsonykor született, még ötszáz évvel ezelőtt, és éppen két hét választotta őt el az ötszázadik születésnapjától.

– Hova a manóba tettem a Nagy Manókönyvem?

– Itt van, Ballada apó! – perdült oda Menta.

Ballada a kezébe vette az ezeréves varázskönyvet, ami még a dédapjáié volt, s ahogy kinyitotta, a könyv fényleni kezdett. Ballada ekkor lapozott egyet. A könyv fölött fényes szikrák táncoltak. Lapozott kettőt és a fényes szikrákból csillagok lettek. Valamennyien tátott szájjal nézték, mi történik. A harmadik lapozásnál a táncoló csillagokból egy aprócska tündér emelkedett a levegőbe.

– Lámpácska! – kiáltott fel Tündér Tekla – Mi járatban itt Ballada apónál?

– Amíg ti itt meseolvasáshoz készülödtök, odakint az erdőben valaki keservesen sír! – lehelte Lámpácska és megpihent Ballada apó tenyerében. Látszott, hogy régóta repült a fagyos szélben.

– Ha sír, akkor segíteni kell neki! – simogatta meg Lámpácska szárnyait Ballada, és valamennyien villámgyorsan öltözködni kezdtek. Lámpácskát a kandalló mellé ültették, hogy átmelegedjen.

– Sapkát és sálát is vegyetek – figyelmeztette a többieket Katica Klári – Cudar hideg van kint!

A ragyogóan tiszta téli éjszakában Ballada apó, Menta, Boróka, Kamilla, Katica Klári, Tündér Tekla és Szarvasbogár apó elindultak, hogy megkeressék azt, akiről Lámpácska mesélt. Fagyos szél cicerázott a kopár ágak között. Rettenetesen hideg volt. Az erdő minden zegzugát bejárták már, amikor egy korhadt fa odvában Szarvasbogár apó egy didergő kis sünnre bukkant.

– Ó, hát te még nagyon aprócska vagy. Hideg neked ez a téli éjszaka – repkedte körül az apróságot Tündér Tekla, aki puha zöld mohatakaróba burkolta a sünit. Ballada apó pedig egészen a manólakig vitte a karjában.

– Túl korán jött a hideg tél, nem volt időm elég nagyra nőni – szepegte a kis sünn. – azt hittem, megfagyok...

– Még szerencse, hogy Lámpácska észrevette, hogy baj van – bólogatott Kamilla.

– Mit is csinálnánk tündérek nélkül? – tette össze kezeit Szarvasbogár Apó.

Boróka és Menta almával és vízzel kínálták a sünit.

– Tejet nem ihat, mert beteg lesz tőle! – okította a többieket Katica Klári.

– Tavaszig szívesen vendégül látunk – tapsolt örömeiben Boróka.

– Köszönöm a jószágotok! – suttogta a tányérkája fölött a süni és öröm csillogott fekete kis gombszemeiben.

– Minden jó, ha jó a vége! – kiáltott Ballada apó és ismét kezébe vette a varázskönyvet.

– Egyszer volt, hol nem volt... – kezdte a jól ismert mondatot, amelyet nemcsak minden gyerek, de minden manó is repesve vár. Hisz a meséket a manók is nagyon szeretik. Azon az estén finom teát kortyolva, kuglófot eszegetve nemcsak a mesék simogatták meg a vendégek szívét.

Megmentettek valakit, aki tavaszig összegömbölyödve szundított a manóház titkokkal teli takaros padlásán, puha paplanba és téli álomba burkolózva.

Balázs Ágnes: A fergeteges levélcsere

Egy viharos téli éjszakán valaki váratlanul megkocogtatta a könyvtár ablakát.

A könyvtári manók, akik épp békésen teázgattak a kölcsönzőpult tetején, a zaj hallatára egy szempillantás alatt köddé váltak. Fejükbe nyomták a süvegüket, amely az emberek előtt láthatatlanná tette őket, és bezárkóztak apró lakásaikba. Az ismeretlen valaki ismét bekopogott, s miután választ nem kapott, elszántan püfölni kezdte az ablakot.

Kinyíltak a falakba rejtett ajtócskák, és kikukkantottak rajtuk a kismanók. Tanácstalanul pislogtak Balladára, a legidősebb könyvtári manóra, aki a nem várt helyzetekben mindig tudta, hogy mit kell tenniük. A tapasztalt, bölcs manó rövid töprengés után a süvegére mutatott, majd az ablakra, ami azt jelentette, hogy a láthatatlanná tévő fejfedő alatt óvatosan megleshetik, vajon ki zavarta meg a nyugalmukat. A manócskák az üveghez osontak, és kikukucskáltak rajta.

A szélben kavargó hópolyhek között egy szárnyas alak lebegett, és apró öklével kitartóan zörgette az ablakot. Időbe telt, mire a könyvtár titkos lakói ráébredtek, hogy valójában két alakot látnak: egy hatalmas sirályt, amelynek a hátán egy piros sapkás kismanó lovagol. Ballada intett, hogy engedjék be a vendéget.

A kitárt ablakon besüvöltött a szél, s berepült a szobába a hófehér madár. A sirály tett egy kört a könyvespolcok fölött, majd megpihent a kölcsönzőpult tetején. A piros sapkás kismanó lekapaszzkodott a madár hátáról, megigazgatta zöld ruhácskáját, majd mérgesen körbetekintett.

– Da bégre! Bajdeb begfagytab odakint! – közölte durcás képpel, és egy nagyot tüszentett.

A könyvtári manók kíváncsian közelebb léptek hozzá.

– Ha látsz minket, akkor biztosak lehetünk benne, hogy te is manó vagy – állapította meg Tüsszencs.

– Banó vagyok – bólintott a náthás vendég, és újfent tüsszentett egyet.

– Hááápcil! – felelte rá Tüsszencs.

– Bicsoda dolog gúnyolódni! – háborodott fel a piros sapkás manó, előkapta kockás zsebkendőjét, és beletrombitált. – Ha beengedtetek volna, dem fáztam volna beg.

– Én nem gúnyolódom – mentegetőzött Tüsszencs -, Csak folyton facsarja valami az orromat. Hááápcil! Hááápcil! Hááápcil! – tüsszögött a zsebkendőjébe.

– Mi járatban vagy? – kérdezte Trilla a piros sapkás figurát.

– Bintha deb tudátok! – bosszankodott a jövevény. – Küldteb dektek levelet, de bég csak deb is válaszoltatok.

– Nem kaptunk semmiféle levelet – szabadkozott Zsálya, és egy bögre illatos bodzateát nyomott a felháborodott manó kezébe. A forró ital megtette a hatását, a vendég orra kitisztult.

– Gondolhattam volna! – szomorodott el az idegen. – Az én levelem is elkeveredett, akárcsak... – Elcsuklott a hangja, és könnyes szemmel folytatta: – ... akárcsak a gyerekek levelei.

– Miféle levelekről beszélsz? – értetlenkedtek a könyvtári manók.

– Azokról, amelyeket a gyerekek a Mikulásnak írtak – magyarázta a piros sapkás figura. - Most aztán fogalmunk sincs, hogy milyen ajándékokat készítsünk a puttonyba. Az én feladatom a levelek elolvasása, én írom össze egy hatalmas füzetbe a kívánságokat. Lakkának hívnak. Én vagyok a Mikulás Főfő Postaolvasója! – húzta ki magát büszkén.

– Eltűntek a levelek? – hüledeztek a manók.

– El bizony. Mind egy szálíg – bólogatott bánatosan a Főfő Postaolvasó. – A gyerekek levelei helyett csupa panaszos levél érkezett hozzánk, amelyeket nem nekünk, hanem az Erdei

Manóhivatalba címeztek. Felkerestem a Manóhivatalt, hátha nekik kézbesítették a Mikulás postáját, de a mi leveleink helyett ők a kerti manókhöz írt leveleket kapták meg. Senki nem érti, hogy mi történhetett. Azért jöttem, hogy segítsetek.

– Hogyan tudnánk segíteni? – kérdezte Boróka.

– Nyomozzátok ki, hogy hová tűntek a Mikulásnak írt levelek! A tudós könyveitekből csak ki tudtok okoskodni valamit – tekintett végig a polcokon sorakozó köteteken a Főfő Postaolvasó.

A könyvtári manók összedugták a fejüket, majd sűrögni-forogni kezdtek. Besiettek a lakásaikba, előhozták legföltettebb könyveiket, és tanulmányozni kezdték őket.

Kis idő múlva Menta izgatottan felkiáltott:

– Megvan! Nyomon vagyok!

A manó köré sereglettek a többiek.

– Nézzétek csak! – mutatott könyvében az egyik képre Menta.
– Mit láttok?

– Egy göcsörtös törzsű fát – felelte Nózi.

– Nézzétek meg jobban! – sürgette a manókat Menta. – Ez egy varázskép. Első ránézésre valóban egy fát láttok. De ha jobban megnézik, akkor kiderül, hogy szerepel a képen még valaki...

– Egy boszorkány! – kiáltott fel a Főfő Postaolvasó. – A fatörzsön kanyargó vonalából kirajzolódik az arca.

– Ő keverte el a leveleket – közölte Menta. – Ebben a könyvben az áll – mutatott az „Elcserélt levelek titkos története” című kötetre –, hogy minden 313. évben lesújt a manók népére az Északi sarki Boszorkány gonosz átka, és bekövetkezik a „Fergeteges Levélcseré”. Egyetlen levél sem jut el a címzetthez mindaddig, amíg az átkot meg nem törli valaki.

– Ó, jaj! – kapott a fejéhez Lakka, a Főfő Postaolvasó. – Törje meg valaki gyorsan azt az átkot, mert a Mikulásnak három nap múlva útra kell kelnie ajándékokkal megrakott puttonnyal a hátán!

– Sajnos nem lesz könnyű – sóhajtott a Menta. – A könyvben az áll, hogy ezúttal csak száz jó gyerek segíthet. Legalább száz gyereknek a világon jót kell tennie. Ráadásul egyszerre, ugyanazon a napon.

– Pontosan mikor? – kérdezte Ballada.

– Holnap – felelte a Menta. – Hogyha holnap száz gyerek jól viselkedik, akkor megtörik az átok, és a levelek eljutnak a címzettekhez.

– Mit kell tenniük? – tudakolta Lakka.

– Egész nap szót kell fogadniuk a szüleiknek, rendet kell tenniük a szobájukban, és ki kell pucolniuk a cipőjüket – olvasta a könyvből a Menta.

– Húha! Nehéz feladat! Vajon lesz-e a világon legalább száz gyerek, aki holnap jól viselkedik? – vakargatta a fejét Tüsszencs.

– Nagyon remélem! – felelte bizakodva a Főfő Postaolvasó. – Ha így lesz, akkor megérkeznek hozzánk a Mikuláshoz írt levelek, és mi be tudjuk pakolni a puttonyba mindazt, amire a gyerekek vágnak. Köszönöm, hogy segítettetek! – pislogott hálálkodva a könyvtári manókra, majd felkapaszkodott a hófehér sirály hátára, és visszarepült Lappföldre, a Mikulás birodalmába.

*

Kedves Meseolvasó!

Segítsünk mi is Lakkának! Viselkedjünk úgy, ahogyan a varázskönyvben szerepelt. Hogy sikerül-e megtörnünk az Északi sarki Boszorkány átkát, Mikulás napján egészen biztosan kiderül!

Horváth Ildi: Panni kívánságmeséje

Már rég beesteledett, s nagy, puha pelyhekben szállingózott a hó a néptelen utcákra. A Fő utcai könyvtárból már hazamentek a diákok, könyvtárosok, s a portás épp most zárta be a könyvtár súlyos vaskapuját.

Végre Ó is hazamehetett. A termekre mély csend telepedett, a könyvek katonásan sorakoztak a polcokon, s csak a falak felől lehetett valami kaparászást hallani. Biztosan az egerek ébrednek, gondolhatjátok. De ha jobban hegyezitek a fületeket, nem is kaparászás, cincogás, hanem emberi beszélgetés szűrődik ki a falak rései közül.

– Papi, gyere ide! Mesélj nekem valami szép mesét az emberekről, jó? – kérte Panni, a manó kislány, nagyapját, a morcos Géza bácsit, akinek szakálla már a földet söpörte.

– Oh, az emberekről? Nincs mit mesélni róluk, már rég elfelejtettek minket, csak a buta, zsizsegő dobozaikat nézegetik naphosszat, semmi érdekes nincs bennük. – dohogta.

– De Papi, én akkor is egy mesét akarok az emberekről! Találj ki egyet! Legyen benne hó, egy bácsi meg egy kutya, jó? – erősködött Panni, a manó gyerek.

– Lári-fári, jól van, no – morcoskodott Papi, de már gyűrődött is a homloka, s elkezdte tekergetni hosszú, fehér szakállát, ami annak a jele volt, hogy Papi éppen alkot. Panni feszülten figyelt. S egyszercsak Papi megszólalt:

– No, ide figyelj, Pannikám. Most egy régi történetet fog neked elmesélni, egy okos, nagyon okos kutyról. Emlékszem, épp olyan idős lehettem, mint most te, amikor ez történt. A könyvtár melletti bérházban egy nagyon öreg, de vidám bácsi lakott a kutyájával, Sajóval, aki egy labrador volt. A bácsi, aki régen kapitány volt, öregségére naphosszat a lakásban üldögélt, ritkán jött ki az utcára,

mert hát rosszul is hallott már, és falába volt, ezért igen nehezen mozgott. Sajó volt az egyetlen segítsége. Ez a kutya hordott neki a boltból mindenfélét. A kapitány csak felírta egy cetlire, amire szüksége volt, s a kosárba tette a pénzzel együtt. Azután elmondta Sajónak, hogy hova, melyik boltba menjen. A kutya mindig boldogan teljesítette a rábízott komoly feladatot.

Egy napsütéses, téli vasárnap így szólt a kapitány az okos kutyához:

– No, kedves barátom, december elseje van, advent első napja. Olyan szívesen ennék ma valami finom ünnepi ételt. Elhoznád nekem az étteremből az ebédet?

A kutya vidám farokcsóválással válaszolt.

A kapitány elővette nagy kosarát, kendőt terített bele, és egy levelet, amiben szépen leírta, milyen ételeket rakjanak majd a kosárba. A többit bízzák csak rá az ő okos kutyájára.

Így is történt. Sajó elindult a megrakott kosárral az étteremből. Igen ám, de a hideg, havas úton megéreztek a kóbor kutyák a finom, meleg ebéd illatát. Lépten-nyomon ott ólálkodtak Sajó körül, és mindenáron el akarták venni tőle a finomságokat. A kutya megállt, jobbra is, balra is morgott, még oda is kapott, annyira védte gazdája ebédjét. Majd újra fölvette a kosarat, és cipelte töretlenül hazafelé. De a kutyák csak nem tágitottak mellőle, sőt egyre többen és többen gyűltek Sajó köré. Már majdnem odaért a ház ajtajához, amikor az egyik furfangos jószág belekapott a kendő sarkába, húzta-húzta, és Sajó már hiába vetette rá magát az ebre, hiába harapta, ahol érte, a sok finomságot meg nem menthette. Leves, kolbász, pecsenye ebek vacsorája lett. Sajó meg csak vonított fájdalomában, sárosan, lucskosan az ajtó előtt, hogy ilyen csúfosan járt.

Hanem a kapitány, aki látta az esetet, bebocsátotta a kutyát az ajtón, és nagyon megdicsérte hősiességéért. Azután elmentek együtt az étterembe, és olyan jót ebédeltek, mint még soha!

Vadadi Adrienn: Zizi és a Mikulás

Közeledett Mikulás napja. A gyerekek egyre izgatottabbak voltak. Az óvodában Mikulás dalokat tanultak, papírputtonyba arany diót, szaloncukrot, Mikulás csokit rajzoltak. Az iskolában verseltek, énekeltek, és aki tudott már írni, hosszú kívánságlistát készített.

Mert minden gyerek tudja, hogy a Mikulás a jó gyerekeknek csomagot hoz majd a csizmába, szánon érkezik messze földről, hatalmas puttonnyal, jószágos arccal, hófehér szakállal.

Egy reggelen aztán a könyvtár kapujára kikerült egy plakát. Azt hirdette, a könyvtárba is ellátogat egyik délután a Mikulás. Ott tolongott a plakát előtt a város apraja-nagyja, lelkesen tervezgették, hogy eljönnek a találkozásra.

– Énekelni fogok a Mikulás bácsinak! – ugrándozott egy ovis és máris dalba fogott: – „Pattanj pajtás, pattanj Palkó, nézd már nyílik az ajtó, kint pelyhekben hull a hó, itt van itt a Télapó!”

– Én pedig elmondom a verset! – így egy iskolás és szavalni kezdett: – „Égi úton fúj a szél, hulldogál a hó, nem bánja azt, útra kél Mikulás apó.”

– Én rajzolok neki! – határozott egy kislány.

– Én pedig beleülök az ölébe – húzta ki magát egy kisfiú. –, És megsúgom, hogy szeretnék egy rakétát!

Zizi, a kis manógyerek, irigykedve hallgatta a gyerekek beszédét.

– De jó is volna – ábrándozott. –, ha én is a Mikulás bácsi ölébe ülhetnék! Vagy legalább elé állnék és elmondhatnám, jó voltam! Egész héten a gyerekek után pakoltam! Helyére vittem a mesekönyveket, a lapozgatókat, a verses köteteket, kihajtogattam a meggyűródött lapokat, leradíroztam a firkákat, és ha kellett, kisépregettem a lapok közé szorult morzsákat.

De Zizi tudta, hiába is szeretné, nem állhat fedetlen fővel a Mikulás bácsi elé. Mióta világ a világ, a manó süveget hord, az teszi

láthatatlanná. Így élnek mind, erdei manók, dűnelakók, házi manók, kerti manók... és Ziziék családja is, a könyvtári manók. Ha levennék a süveget és meglátná őket valaki, örökre kővé válnának, nem segítene rajtuk sem gyógytea, sem csodapor, sem varázslat!

– Én akkor is a Mikulás elé akarok állni! – toppantott Zizi. – Levenni a süvegem, a szemébe nézni, elmondani, hogy jó voltam és cserébe szaloncukrot kapni!

– Nem lehet! – mondta a papája. – Értsd meg, a manók, manók, nem ember gyerekek!

– Nem szabad! – féltette a mamája. – A süveget sosem szabad levenni, majd sütök én neked manókekszet, teletömheted vele a bendődet!

– De én nem manókekszet, hanem szaloncukrot akarok! – kiáltott Zizi és bebújt egy könyvespolc alá, ott dűnnyögött szomorún. – Ha a Mikulás bácsi tudná, hogy létezem, a jóságomért biztos megjutalmazna engem!

Mondhatott Zizi akármit, az egész család a fejét csóválta.

– A törvény az törvény! – mondogatták – A manóknak tilos látszódni!

Hamarosan elérkezett a várva várt nap, a könyvtár megtelt gyerekekkel, a szőnyegen kuporogva, sugdolózva mindenki várta már a Mikulást, miközben Zizi, a manógyerek nagy titkosan egy mesekönyv mögött bujkált. Egyszer csak odakint a hidegben megállt a szán, megszólalt a csengettyű, léptek cammogtak, kinyílt az ajtó és belépett rajta a jóságos Mikulás apó. Rámosolygott a gyerekekre, megsimította szakállát, elballagott a nagy fotelhez, ott lerakta a tömött puttonyát.

– Szervusztok – szólt mély hangján – Itt vagyok hát, eljöttem hozzátok, hogy lássam van-e fény a szívetekben, de öreg vagyok már, gyertek közelebb, tudjátok, már nem jól látok!

Fel is pattant a kis óvodás, oda a Mikulás bácsi elé! Fújta a dalokat csillogó szemmel, a „Pattanj pajtást”, a „Hull a pelyhes”-t,

a „Télapó itt van”-t mindent, ami csak eszébe jutott, és cserébe a Mikulástól egy szép nagy csomagot kapott. Következett az iskolás, szavalta a verset, mire Mikulás a puttonyából előhúzott egy szép könyvet. A rajzért cserébe arany diót adott, és a kisfiúnak, aki olyan bátor volt, hogy a fülébe súgott, azt ígérte, a rakétát majd az ablakba tett csizmájába rejti bele.

Minden gyerek találkozott a Mikulással, mind kapott valamit! De eljárt az idő, odakint sötét volt már, ideje volt haza indulni. A Mikulás hát felállt a fotelból, végigsimított szakállán, de amikor a puttonyáért nyúlt volna, megütötte a fülét egy vékony hangocska.

– Mikulás bácsi – csilingelt a könyvespolc felől – Itt vagyok! Én is itt vagyok! – mire az öreg jószágos, bár senkit sem látott, elmosolyodott.

Belenyúlt a zsebébe, vállára vette puttonyát és miközben kiballagott a könyvtárból, titokban a mesék közé dugta, ami a markában volt. Az ajtóból még visszanézett, persze semmi sem volt látható, de mintha nyammogás hallatszódna, és kuncogás, majd a földre hullott egy szaloncukros papír.

Boldizsár Ildikó: Mese a manókról, akik csak karácsonykor látszódnak

Sokféle manó él a világban, de a legtöbbjük olyan kicsi, hogy alig lehet észrevenni. Figyelmes szem kell hozzájuk, az már biztos. Bemutatok neked néhányat, hátha még sohasem hallottál róluk.

Vagy mégis?

Itt vannak például a mocsári manók, a manónemzetség legidősebb tagjai. Ismered őket? A mocsarakban élnek, de nem azért, mert annyira szeretnek ott élni, hanem azért, hogy segíteni tudjanak azokon, akik eltévednek a veszélyes vidéken. Van egy kicsi ezüst sípjuk, ezzel jeleznek egymásnak, ha valaki bajba kerül. Most persze biztos azt kérdezed, hogyan tud segíteni egy ilyen aprócska lény egy jól megtermett szarvason vagy egy felnőtt emberen? Nos, hát erre való az ezüst síp. Ha belefújnak, csoda történik! Aki meghallja az ezüst síp varázslatos dallamát, azonnal elindul a hang irányába. A manók jól ismerik a mocsárból kivezető titkos ösvényeket, és a sípval mindenkinél meg tudják mutatni azokat.

A virágmanók a mocsári manók unokatestvérei. Ők a legvidámabb manónépség, és ők is nagyon hasznos munkát végeznek: arra vigyáznak, hogy a virágokat semmi bántódás ne érje. A virágszirmokban laknak és harmattal táplálkoznak. Abból áll az életük, hogy egész nap csak táncolnak és énekelnek. A virágoknak ez annyira tetszik, hogy hálából édes illatot árasztanak maguk körül. Az édes illattal odacsalogatják a méheket, a méhek pedig finomabbnál finomabb mézeket készítenek a virágok édes porából. Amikor egy kanál méz belekerül a teádba, jusson eszedbe, hogy a virágmanók tánca és éneke is benne van a tea ízében!

Aztán mesélhetnék még a huncut zoknimanókról, akik minden reggelre eltüntetik a zoknik párját, mesélhetnék a csöndes álommanókról, akik egy aranyszínű kagylón keresztül szórják szét

a világban az álmokat, mesélhetnék a vízimanókról és a tűzmanókról, no meg azokról a manókról, akik koboldra vagy törpére változtatták a nevüket.

De most inkább mégis egy különös manónépségről mesélek. Méghozzá azokról a manókról, akik csak karácsonykor látszódnak.

Belőlük van a legtöbb a világon. Könyvtárakban laknak, és egész évben arra várnak, hogy előjöhessenek végre. Mindegyik manó egy könyvet választ magának otthonául – persze csak miután elolvasta a történetet és az megtetszett neki –, és elbújik a lapok között. Könyvmanóknak hívják őket.

Ők vigyáznak a könyvekre: nem engedik összekeveredni a betűket, elszakadni a lapokat, bepiszkolódní a képeket. Nehéz munka ez, a könyvmanók alaposan el is fáradnak, így hát nincs mit csodálkozni azon, hogy alig várják a karácsony estét.

Mert ezen az estén minden megtörténhet. A mocsárban, a virágok kelyhében, a zoknik rejtekében, az álmok mezejében, a vízben és a tűzben, a könyvtárban, és ott is, ahol most ezt a mesét hallgatod. A könyvmanók számára a karácsony a megmutatkozás és a találkozás napja. Amikor eljön a pillanat – mintha csak tapsolt volna egyet valaki –, fölpattannak a könyvek fedelei és kiugrálnak a lapok közül a könyvmanók, hogy megkérjenek bennünket valami nagyon fontos dologra.

Ha jól figyelsz, meghallod a hangjukat! Azt kérik tőlünk a könyvek őrzői, hogy mi is vigyázzunk a saját történeteinkre, őrizzük meg őket jól a szívünkben! Ne engedjük összekeveredni a betűket, elszakadni a lapokat és bepiszkolódní a képeket, mert egyszer valahol, valakinek el kell majd mesélnünk mindazt, ami velünk megtörtént. Karácsony éjjelén a könyvmanók azt suttogják a fülünkbe, hogy vigyázzunk jól a mesékre is, mert csak addig maradnak velünk, amíg lesz, aki elmondja és meghallgatja őket.

Béres Tamás: Az elveszett mesekönyv

Ahogy közeledett a karácsony Ború, az öreg könyvtári manó egyre izgatottabb lett. Napról-napra izgágább és szétszórtabb. Elhagyta a szemüvegét, amit aztán a hűtőben talált meg, elhagyta a tollát, amire pár nappal később a cipőjében bukkant, de idén elhagyta a sapkáját is, így addig nem is mehetett manók és emberek közé, míg meg nem találta a kedvenc zoknijai között.

– Ki tudja, hogy kerülhetett az oda? – kérdezgette magától. De ez inkább csak költői kérdés volt, nem is tudott rá válaszolni és nem is akart.

Az egyik este ült a kandallója előtt, a ropogó tüzet figyelte és azon gondolkodott, hogy mit felejtett el?

– Oh, nem is felejtettem el semmit! Jaj, csak el ne felejtsem azt, hogy mit is akartam elfelejteni! Már elfelejteni is elfelejtettem...– sopánkodott magában, miközben közelebb húzta kényelmes foteljét a tűzhöz, tett még egy hasáb fát a tűzre és elégedetten sóhajtozott a gyönyörű tűznyelvek táncát látva.

Ború magányos manó volt, a maga hétszázhetvenhét évével látott már ezt és azt, de egyvalamiben biztos volt: nem szerette a többi manó társaságát, inkább magányosan, olvasgatva töltötte az idejét.

Minden évben karácsonykor azonban felcsoszogott a könyvtár előtti hatalmas fa gyökerei alatt lévő barlangjából a könyvtár polcaihoz vehető titkos alagutakon át az olvasóterem polcaihoz, és az éj leple alatt összegyűjtötte, sorbarakta és az első polcokra tette a karácsonyi könyveket. Aztán nagyokat kuncogott magában, amikor láthatatlanná tévő süvegében a csilláron ülve látta, ahogy Panni néni az idős könyvtárosnéni csípőre tett kézzel áll, álldogál az újdonságokat bemutató polc előtt, ahol csupa karácsonyi mesekönyv és képeskönyv sorakozik.

– Biztosan emlékszem rá, hogy tegnap én pakoltam ide az új könyveket, meséket, regényeket és szakácskönyveket... Most meg? Most meg...csupa karácsonyi könyv sorakozik itt! Ahhh, jajjj... – mérgelődött Panni néni.

Ború, fent a csilláron lógva, óvatosan hintázva jókat kuncogott Panni néni mérgelődését hallva, és nagyon örült annak, hogy Panni néni a bosszankodás ellenére nem nyúlt a karácsonyi könyvekhez. Otthagyta, maradjanak elől.

– Úgyis jön hamarosan a karácsony! - legyintett.

Ború leugrott a csillárról, odasompolygott a karácsonyi könyvekhez, és megigazgatta azokat, majd elégedetten bólintott, hogy jó munkát végzett. Elővett egy almát a jobb zsebéből, felpattant az egyik könyvespolc tetejére és az ablakon át a kopasz fákat figyelte a szemközti parkban, aminek közepén az ő sokszáz éves fája állt. Az volt a park díszje.

Miközben falatozott, megérkezett egy iskolás csoport csupa hangos ötödikkessel. Könyvtári órára érkeztek, hogy az olvasás fontosságáról és a mesék szépségéről tanuljanak. Panni néni egy kupacba terelte a gyerkőcöket, majd a könyvtár közepén lévő szőnyegre ültette őket az ott kihelyezett több tucat színes babzsákra.

Az iskolások nagy hanggal, visítva ugrottak a puha zsákok közepébe és próbálgatták, hogyan kényelmesebb. Panni néni csendre intette őket, a kezükbe nyomott egy-egy mesekönyvet, és miközben a lurkók azt lapozták, a könyvtár csodáiról és titkairól mesélt nekik, de olyan érdekesen, hogy hipp-hopp eltelt egy óra. Még a lehangosabb diák, Peti is tátott szájjal hallgatta, hogy mennyi titkot rejtenek a könyvek, a könyvtár...

A polcon ülő, különleges süvegében láthatatlan Ború is tátott szájjal pislogott.

– Ez jó volt...Érdekes...Hmm!

Csak úgy nyúltak a kezek a magasba, amikor Panni néni azt kérdezte:

– Nos, kinek van kérdése? Mire vagytok még kíváncsiak?

Csak úgy röpködtek a kérdések:

– De mi alapján teszik sorba a könyveket?

– Mi történik, ha nem hozzuk vissza időben?

– Minden könyvet el tetszett olvasni a könyvtárban?

– Rajzolni lehet a könyvekbe?

– Pfff! – legyintett ború a könyvespolc tetejéről. – Ezek könnyű kérdések, erre mindenki tudja a válaszokat! - gondolta.

Amikor mindenki választ kapott, Panni néni megköszönte a vendégeknek, hogy eljöttek, majd mondta nekik, hogy visszavárja őket egy hét múlva, addig pedig gyűjtsék össze minden kérdésüket, igyekeznek rá válaszolni. Eközben Peti a karácsonyi könyveket nézegette az újdonságok polcán. Az egyik színes mesekönyvet le is vette, belelapozott, elkerekedett a szeme, körbenézett, és amikor senki sem figyelt oda, egy mozdulattal a táskájába csúsztatta, majd csatlakozott a többiekhez.

– Hé, hé, héééé! Várj! – kiáltotta a fiú után Ború a könyvespolc tetejéről, de amikor a láthatatlanná tévő süveg a fején van, nem hallani a kiabálását sem. Így Panni néni, se Peti, de az iskolások és tanárnénik se hallották a kiáltozását.

– A könyveket nem szabad elvinni, ki lehet kölcsönözni! Jajj, mit tettél, te fiú! – kiáltozta Ború.

Felpattant az ablakba és onnan figyelte, ahogy a parkon át eltávolodik az osztály, köztük Peti, hátán a kék iskolatáskával, benne az egyik legszebb karácsonyi könyvvel.

Panni néni nem vette észre, hogy eltűnt valami a polcról. Borút viszont nem hagyta nyugodni az eset, jó néhány napig aludni sem tudott. Olyat még sosem látott, hogy valaki elcsen egy karácsonyi könyvet, és ráadásul pont az ő kedvencei közül.

Aztán pár nappal később határozott lépésre szánta el magát. Felkapta láthatatlanná tevő süvegét és az iskolához sietett. A kerítés tetején ülve megvárta, míg vége lesz a tanításnak és figyelte a gyerekeket, hátha meglátja Petit, hogy visszavehesse tőle a karácsonyi könyvet. Meg is látta a fiút, ahogy kijön az iskolából, de annyi gyerek nyüzsgött körülötte, hogy nem fért a táskájához...

Aztán hazáig követte. A fiú rögtön a szobájába ment. Ború a szobája ablakán kukucskálva figyelte, ahogy Peti tanul, majd vacsorázni megy. Ekkor belopózott a házba, majd fel a fiú szobájába, és keresni kezdte a könyvet. Sehol se találta, pedig összeforgatott mindent, könyvespolcot, asztalfiókot, dobozokat, ruhásszekrényt, de sehol se lelte.

Amikor Peti visszajött a szobájába, jött vele az apukája is, hogy kikérdezze a leckét, de látta, hogy mekkora rumli van.

– Miért van ilyen káosz a szobádban, Peti? – kérdezte mérgesen.

– Nem én csináltam, én rendet raktam délután... – mentegetőzött a fiú. A manó kikerekedett szemmel bólogatott, aztán széttárta a kezét.

– Talán a manók csináltak rendetlenséget? – kérdezte Peti apukája. Ború bólogatott a szekrény mélyén.

– Nem. Rendet teszek – mondta szomorúan a fiú.

– Egy hét szobafogság, fiam, amiért hazudtál! – mondta az apa és becsukta az ajtót. A kisfiú szomorúan ült le az ágy szélére és nézett szét a szobában, ahol a könyvei és a játékaik mind szerteszét heverték.

– Kezd elmenni az eszem. Na, mindegy! – mondta a fiú és lassan pakolni kezdett.

Már késő esete volt, amikor végzett. Újra rend volt a szobában. Peti az ágyba bújt és felkapcsolta az ágy melletti lámpáját. A párna alól egy könyvet vett elő, lapozgatta, olvasgatta.

– Ez az! Ez az a könyv! Az ellopott karácsonyi könyv! – ugrott fel örömeiben, a szekrényben Ború, de a hirtelen mozdulattól

lecsúszott a fejéről a titkos süveg, a közben megbotlott és kiesett a szekrényből. A kisfiú megijedt, kiáltani próbált, de az ijedtségtől egy hang se jött ki a száján. Csak annyit tudott mondani: – Ki vagy?

A manó a fejéhez kapott. Észrevette, hogy nincs rajta sapka. Sóhajtott és így válaszolt:

– Ború vagyok, a hétszázhetvenhét éves könyvtári manó. Azért jöttem, hogy visszavigyem azt a könyvet a könyvtárba – mutatott a Peti kezében lévő mesekönyvre. – Annak ott a helye. Nem lehet csak úgy elhozni dolgokat! A könyvtárból kölcsönözni lehet, de aztán vissza kell vinni, hogy más is el tudja olvasni! – kiáltotta Ború lélegzetvétel nélkül, mérgesen.

A kisfiú ránézett a könyvre.

– Bocsánat! – hebegte.

– Bocsánat! Bocsánat! Könnyű azt mondani! Miért hoztad el így? Milyen dolog ez? – ragadta meg a könyvet a manó, de a fiú nem engedte el.

– Csak azért hoztam el, mert még mindig nagyon félek a karácsonyi manóktól és a Mikulástól. Ez a könyv pedig, ahogy a címe is írja: „A legbarátságosabb karácsonyi manó”-ról szól. Azt hittem, hogy a mese elolvasása után könnyebb lesz, nem fogok úgy félni attól, hogy nem hoznak ajándékot a manók, meg a Mikulás...

– A kisfiú szeme könnybe lábadt. Ború elengedte a könyvet.

– Ohh, jajj – suttogta a manó. – Éééés elolvastad a könyvet? – kérdezte.

– Igen, háromszor is! – szipogta a fiú.

– Éééés? Félsz még a manóktól, meg az ilyen fura szerzetektől, mint én?

– A karácsonyi manóktól már nem. Ez egy nagyon szép történet. Azt hiszem, hogy egyre inkább várom a karácsonyt és igyekszem jó gyerek lenni. Bár tőled még félek egy kicsit...nagyon – mondta a fiú.

– Azt jól teszed! Mert én nagyon mérges manó vagyok! Nem szeretem, ha valaki minden szó nélkül elviszi a könyveket a könyvtárból! – tette keresztbe a kezét.

– Jó – mondta röviden a fiú.

– Pfff! – bólintott a manó. – Hanem van egy ötletem, mert úgy látom nem vagy teljesen menthetetlen, te fiú!

– Jó – bólintott megint.

– Jó. Jó. Jó! Ennél többet is mondhatsz!

– Jó – válaszolta a fiú.

– Na, mindegy! – legyintett Ború – Kérlek, hogy holnap vidd vissza a könyvet a könyvtárba és kérj bocsánatot Panni nénitől! Akkor nem lesz harag.

– Jó! – mondta a fiú, amire a manó szeme kikerekedett, hogy megint csak annyit mond, hogy jó – Rendben, így lesz – javította ki magát fiú. Ború bólintott.

– Holnap találkozunk! – tette hozzá Ború, majd felkapta a titkos süvegét és eltűnt.

Másnap újra eljött a könyvtárba az ötödik osztály, köztük Peti. Ború már reggel óta várta őket a lexikonok polcának tetején ülve, izgatottságában a lábát lóbálta. Amikor megérkeztek a gyerekek, Peti a karácsonyi könyvvél a kezében, lehajtott fejjel lépett oda Panni nénihez.

– Ezt a könyvet elvittem, most visszahoztam. De nem szóltam róla. Elnézést kérek – mondta a fiú.

Ború helyeslően bólintott. Panni néni megsimogatta Peti fejét.

– Oh, semmi baj, láttam, hogy nálad maradt, de bíztam benne, hogy visszahozod legközelebb. Örülök, hogy így tettél! De gyere, felírjuk a nevedhez, hogy már olvastad, hogy legközelebb tudjuk. Ha más könyv is tetszik, szólj és segíték kikölcsönözni!

Peti megkönnyebbülten mosolygott:

– Köszönöm! – mondta.

– És tetszett a karácsonyi történet a manóról? – kérdezte Panni néni.

– Igen. Azt hiszem, vannak jóságos manók, akik egész jó fejek – válaszolta a fiú.

– Én is azt hiszem! – helyeselt Panni néni – Mondhatnánk, hogy borúra, derű... – nevetett.

Ború pedig a polc tetején úgy meglepődött ettől a szójátéktól, hogy majdnem leszédült a polc tetejéről. Lehet, hogy Panni néni tudja, hogy ott van, vagy netán ismeri őt? Ki tudja!

– Pffff! – legyintett Ború, közben a fejét rázta – Én egy titkos manó vagyok, egy titkos feladattal, egy titkos süvegben... – bizonygatta magának.

Aztán végighallgatta Panni néni előadását a karácsonyi könyvek hatalmáról. A titkos könyvtári manókról. Amit a gyerekek megint érdeklődéssel hallgattak. Az óra végén feltehettek a különlegesebbnél, különlegesebb kérdéseiket, amelyekre Panni néni válaszolt. Végül minden gyerek kikölcsonözhetett egy érdekes könyvet.

Este Petit megdicsérték a szülei, hogy szép rend van a szobájában és elengedték neki a szobafogság hátralévő részeit, mert két ötöst is hozott irodalomból. Ahogy lefeküdt, a párnája alatt egy könyvet talált. Egy szépen illusztrált mesekönyv egy kisfiúról szólt, aki nagyon várja a karácsonyt, a manók pedig egy egész különleges ajándékkal készülnek számára.

Az első oldalon egy szálkás betűkkel megírt idézet állt: „Köszönöm, hogy becsületes maradtál. Jó fiú vagy, csak így tovább! Üdvözlettel: Ború, a könyvtári manó. Utóirat: El ne mondd ezt az esetet senkinek! Maradjon a mi titkunk! Pffff!”

Trembácz Éva Zsuzsanna: Bence és a könyvtári manók

– Digi, dagi, daganat – Bence még most is hallotta távolodó osztálytársai hangját, miközben lerogyott az útpadkára.

Már tavaly is csúfolták, de most, harmadikban csak rosszabb lett a helyzet. Sokszor a teremben várta meg, hogy a többiek hazainduljanak, vagy itt, a nagy gesztenyefa árnyékében. Gyakran üldögélt itt, figyelte a levelek közt keresgélő, apró verebeket, és gesztenyét gyűjtögetett. Már csend volt, és csak a közeli Szarvas utcáról hallatszott ide egy-egy autó hangja. Éppen egy gesztenyén akadt meg a szeme, amikor egy erőteljes hang szólította meg:

– Hát, te meg mit csinálsz itt? – Réka volt az, az új lány az osztályunkban. Most költöztek a környékre. Réka nagyon szeretett a fiúkkal focizni, és délutánonként a lakótelep házai között görkorcsolyázott.

Bence megrántotta a vállát. Nem volt kedve válaszolni, és egy kicsit tartott is a vagány lánytól. Talán ő is mindjárt elkezdi csúfolni? Bence legnagyobb meglepetésére a kislány lehuppant mellé a padkára.

– Engem is csúfoltak a régi sulimban – szólalt meg ekkor Réka halkán. – Rosszul esett, de anyukám tanított egy trükköt. Mosolyogjak és ne is figyeljek rájuk. Egy idő után békén hagytak.

Bence ismét megvonta a vállát. El sem tudta képzelni, hogy neki vajon menne-e mindez.

Ekkor Réka felugrott, és azt mondta:

– Gyere velem! Mutatok neked egy érdekes helyet. Én szinte minden délután ott vagyok.

Bence kelletlenül elindult, mert még mindig visszhangzottak fejében osztálytársai gúnyolódó szavai. A sarkon befordultak, és a kertes házakkal szemben, egy üvegajtó felé indultak el. Réka

határozottan lenyomta a kilincset, és belépett. Ahogy feltárult a színes helyiség, Bence ámulattal nézett körbe. Talán elsőben voltak itt az osztályal egy mesedélutánon.

– Csókolom, Edit néni! – köszöntötte vidáman a könyvtáros nénit Réka, aki nagy szeretettel fogadta a kislányt.

– Nézd idekészítettem a kedvenc könyveidet – mondta a mosolygós hölgy, és egy stóc könyvet rakott eléjük. – Hát téged hogy hívnak?

– Varga Bencének – válaszolta lesütött szemekkel a kisfiú, miközben Réka lehuppant az egyik székre, és már el is merült egy könyvben.

– És mit szeretsz olvasni, Bence?

Mivel kérdésére nem érkezett válasz, mosolyogva hozzátette:

– Szerintem sejtem, hogy mi tetszene neked. Gyere velem – és elindultak a gyerekkönyvek felé. Bence nézte egy ideig a színes könyvek hosszú sorát, majd levett egyet.

– Biztos vagyok benne, hogy lesz olyan, ami tetszik majd neked és felvidít – azzal ott hagyta a kisfiút.

Bence olvasta egy ideig a könyvet, majd felállt és keresgélni kezdett a színes borítós könyvek között. Jó párat levett, és elvarázsolták a gyönyörű rajzok és a történetek. Már egy ideje olvasott, amikor vékonyka hangra lett figyelmes.

Először azt hitte, Réka bolondozik vele, de a lány még mindig a könyvébe mélyülve olvasott. Ismét hallotta a furcsa hangot, sőt, mintha őt szólította volna. Letette a könyvet, és lassan elindult a polcok felé. A leghátsó sorban járt, ahol rajta kívül senki nem volt. A hang ismét megszólalt. Mintha a könyvek közül jött volna. Bence levett egy nagy kék könyvet, és ebben a pillanatban egy papírdarab esett ki a könyvből. Lehajolt, hogy felvegye, de ekkor szinte felkiáltott rémületében. A papírdarabról, ami egy manós könyvjelzőnek tűnt, hirtelen életre kelt egy lilasipkás manó, és felugrott a kezére.

– Tőlem nem kell félned – mondta, de Bence még kereste a szavakat ámulatában.

– Te ki vagy? – nyögte ki végül.

– Maxi vagyok, a lilasipkás könyvtári manó. Itt lakom a könyvek között. Ha akarom könyvjelzőnek álcázva pihenek a könyvekben, és olvasom is őket ám. Ez itt a kedvencem – mondta, és a Ruminire mutatott.

– Ezt én is szeretem – felelt Bence. – Tavaly minden Rumini könyvet elolvastam. De hogy kerültél a könyvtárba?

– Ez régi történet. Sok száz évvel ezelőtt az őseim, a lilasipkás manók a hegyekben éltek a többi, színes sapkás, erdei manóval együtt. Voltak között sárga sipkásak, akik a vízre vigyáztak, a piros sipkásak az élelmet szerezték be, a kék sipkásak dolgoztak a könyvtárban, a zöld sipkásak tanítottak, a fehérek pedig az erdő varázsénekét énekelték, hogy ezzel a mágikus dallal tartsák távol közösségüktől a rossz szellemeket. Lila sipkásak kevesen voltak, és ők vigyáztak a tábornüzre. A Manófaluban volt egy törpe manó is, akinek ráadásul még sipkája sem volt. Sokáig békességben éltek együtt a Manófaluban, mindenki végezte a feladatát, és este varázstáncra gyűltek össze a tábornüz köré. Azonban egy nap furcsa dolog történt. Az egyik lilasipkás manó csúfolni kezdte a törpemanót:

– Te sokkal kisebb vagy! És sipkád sincs! Milyen manó vagy te?

A törpemanó összehúzta magát, de szerencsére sokan kiálltak mellette, és megvédték. Igen ám, de a lila sipkás manó esténként újra és újra gúnyolódni kezdett a kis manón, és egyik este akkora csetepaté alakult ki, hogy a fehérek hirtelen abbahagyták a varázsdal éneklését, és a rossz szellemek megszállták a Manófalut. Azóta is ott vannak, mi lilasipkás kis manók pedig évszázadok óta könyvtárakban élünk, és segítünk az embereknek. Az erdei varázsló arra kötelezett minket, hogy másoknak segítsünk.

– Hogyan segítettek?

– Elmeséljük a történetünket, és reméljük, hogy az emberek okosabbak lesznek, mint mi. Rájönnek, hogy ha másokat bántanak, azzal maguknak is rosszat okoznak. Mindenki különleges és mindenkiben van valami jó. Ilyen egyszerű ez – mondta és visszaugrott a könyvespolcra.

– Ezt elmesélnéd az osztálytársaimnak is? – kérdezte Bence. Ekkor a manó rákacsintott, egy hangos igennel válaszolt, és visszaugrott a nagy kék könyvbe.

Ekkor Réka állt meg Bence mellett.

– Ez az egyik kedvenc könyvem – mutatott a nagy kék könyvre, majd rákacsintott Bencére. Ugyanúgy, ahogy a lila sipkás kis manó tette. Bence visszamosolygott rá.

– Induljunk – mondta Bence, és magához vette a nagy kék könyvet.

– Az egyik kedvenc könyvem – mondta a könyvtáros néni, és rámosolygott Bencére. – Tele van csupa érdekes dologgal és jó tanáccsal. Nekem is nagyon sokat segített régen. Ha gondoljátok, akár az egész osztályotokat meghívhatjuk ide, felolvashatunk a könyvből és beszélgethetünk.

Majd rákacsintott Bencére. Ugyanúgy, ahogy azt nemrég a lila sipkás manó és Réka is tette. Bence határozottan lépett ki a könyvtárból, és magához szorította a könyvet.

Tomku Kinga: Ajándék

Több ezer kilométerre innen, valahol az Északi-sark hóval borított lankái között, az emberek számára láthatatlanul, manók és krampuszok egész kis hada él. Minden évben, mielőtt Téalapó útra kelne, nagy a sürgés-forgás. Megvan-e minden ajándék? Készen áll-e a szán? Ugye megettették a rénszarvasokat? Csomagoltak útravalót? És a száncengők a helyükön vannak?

Aztán mikor a nagy napon Téalapó elindul, a manók és a krampuszok a hatalmas, ünnepi díszbe öltöztetett ebédlőben lakomát rendeznek. Folyik a csokiszökökút, a tálak tele színes cukorkákkal, a sütemények ínycsiklandón, fényes mázzal várakoznak a tálcaikon.

Idén azonban az egyik manónak, Diridérnek különös gondolat fogant meg a fejében, miközben hónapokkal korábban saját kis üvegházukban a rénszarvasoknak szánt répákat nevelgette.

– Téalapó egész évben egyetlen napra készül – okoskodott magában. – A napra, amikor minden gyermeket megajándékoz. Persze a gyerekek meghálálják Téalapónak a kedvességet, rajzokkal, sütivel, énekkel. De – és ezt kevesen tudják – Téalapó nemcsak a gyerekeket, hanem a manókat és a krampuszokat is megajándékozta minden évben. Ők azonban sosem készülnek semmivel Téalapónak, és ez igazán nincs így rendjén – vélte Diridér, majd az arca felragyogott a gondolatra, hogy idén ők is megajándékozhatnák Téalapót.

Igen ám, de mégis mi lehetne ez az ajándék? Valami különlegesnek kell lennie, valami igazán egyedinek.

Diridér egyre csak törte, törte a kobakját, de semmi nem jutott eszébe.

– Te meg miért vagy ilyen búskomor, Diridér? – toppant be ekkor az üvegházba Csingi, a legkisebb és legszeleburdibb manó Téalapó birodalmában.

Diridér nagyot sóhajtott, majd elmesélte Csinginek, mi is ötlött eszébe. Mikor a végére ért, Csingi ragyogó szemmel, tapsikolva ugrált mellette.

– Én tudom, tudom a megoldást! – trillázta. – Írjunk a könyvtári manóknak!

Diridér a homlokára a csapott. Hogy ez neki hogy nem jutott eszébe? Hiszen a könyvtári manók mindent tudnak!

Össze is ültek Csingivel, és megfogalmaztak egy levelet, amit aztán elküldtek a könyvtári manóknak. Nem sokra rá megérkezett a válasz: a könyvtári manók hosszas tanácskozás után arra jutottak, hogy a legszebb ajándék, amit adhatnak, egy előadás, amiben mind együtt szerepelnek. A levél mellé kottákat és mondókákat is mellékeltek.

– Csodás ötlet! – lelkesedett Csingi. – De mikor fogunk próbálni?

Ez bizony komoly kérdés volt, hiszen Téalapó velük együtt dolgozott, hogy a nagy napra minden készen álljon. Nem bújhattak el, hogy próbáljanak, hiszen úgy nem haladna a munka, és akár Téalapó is rajtakaphatná őket, akkor pedig oda a meglepetés.

– Éjszaka, amikor Téalapó alszik – döntött végül Diridér.

Diridér és Csingi ezután titokban felkeresett minden egyes manót és krampuszt, hogy előadják nekik a tervüket, és beszervezzék őket az előadásba. Ez igen sok időt vett igénybe, hiszen az Északi-sarkon rengeteg manó és krampusz él.

Utoljára Hebehó került sorra, a valaha élt legzsémbesebb manó, aki mindig mindenben talált valami kifogásolnivalót. Ha esett a hó, hát hiányolta a napsütést, ha sütött a nap, a melege panaszkodott; ha lekváros bukta volt ebédre, ő kukoricakására vágyott, vagy épp mákos tésztára, ha mákos tésztát készítettek a konyhai manók,

akkor viszont inkább buktát evett volna. Nem, Hébehónak soha semmi nem volt elég jó.

– Azt hittem, engem ki akartok hagyni – morogta Hébehó, amikor Diridér és Csingi félrevonta őt. – És hol akartok próbálni? Sehol nem férünk el mindannyian titokban – akadékoskodott rögtön.

Diridér összevonta a szemöldökét. Erre ő nem is gondolt, pedig milyen igaz! Hirtelen egészen elszontyolodott, és tanácstalanul nézett Csingire. Azonban ezúttal Csinginek sem volt semmilyen ötlete, hiszen ami tény, az tény: sehol nem férnek el mindannyian úgy, hogy Téalapó ne vegye észre őket, ha esetleg éjszaka egy kis forró kakaóra vágyna. Márpedig ez Téalapóval gyakran megesett.

– Ez már legyen a ti gondotok, nincs nekem erre időm – dohogta Hébehó, és elindult, ám ekkor Foltos, a legifjabb krampusz csupaszzal gallyakkal a kezében elé ugrott.

– Hébehó bácsi, akkor most megtanítasz arra, hogyan készülnek a virgácsok?

– Hol vannak a többiek? – dörrent rá Hébehó. – Nincs minicsoportos foglalkozás, vagy összegyűjtöd a többieket, vagy nem tanítok semmit.

– Összegyűjtöm őket, azonnal, máris, rögtön! – kiáltotta Foltos. Az izgalomtól két kis vörös folt gyúlt ki az arcocskáján, és már rohant is tovább.

Diridér elgondolkodva nézett utána.

– Ez lesz az – motyogta.

– Micsoda? – kapta fel a fejét Csingi.

– Csoportokban fogunk próbálni, akkor nem kell sok hely, és majd a nagy nap, amikor Téalapó útra kel, elpróbáljuk együtt is.

Így is történt. Éjszakánként óvatosan, csendesen osontak a manók és a krampuszok; a rénszarvasok istállójában, a padláson és a pincében, a konyha kamrájában zajlottak a próbák. Bármilyen fáradtak is voltak az egész napi munkától, legfeljebb csak Hébehó

morgott olykor, de még ő sem a szokott lendülettel, hiszen ezúttal Téalapóról volt szó. És Téalapóért még ő is rajongott.

Aznap, amikor Téalapó útra kelt, a manók és a krampuszok mind összesereglettek, de ünneplés helyett félretolták az ebédlőben az asztalokat, rajtuk a csokiszökökúttal, a színes cukorkákkal teli tálakkal és a tálcaikon várakozó ínycsiklandó süteményekkel. Foltos ugyan belenyomta az ujját a csokiszökökútba, majd gondosan le is nyalogatta, és egy cukorkát is megpróbált elcsenni, de Csingi szigorúan a kezére csapott.

Diridér, mint főszervező, magához ragadta az irányítást, több sorba állította a manókat és a krampuszokat, előre a kisebbeket, hátra a nagyobbakat. De a kisebbek túlságosan fickándoztak, a nagyobbak közül pedig többen morogtak, hogy Téalapó így nem fogja őket látni. Ekkor Csingi kitalálta, hogy húzzanak oda padokat, és álljanak fel azokra.

Diridér egyre nyugtalanabban pillantgatott az ebédlő hatalmas órájára. Máris annyi idő elszaladt, és még hozzá sem láttak a próbához! Hát hogy lesz ebből előadás?

Nagy nehezen, de végül mind elrendeződtek. Azonban amint elkezdtek az első dalt, kiderült, hogy a külön-külön próbáló csoportok egészen másként olvasták le a kottát, ki lassan énekelt, ki gyorsan, ki magasabban kezdte a dalokat, ki mélyebben.

Mire végre sikerült megtalálni a ritmust, és a dalok egy ütemben szóltak, gond adódott a kisebb krampuszokkal: rendre elrontották a szöveget. Aranyág helyett kis virgácsot énekeltek, mogyoró helyett hógolyót, és így tovább. Mikor megpróbálták őket meggyőzni, hogy a szöveg máshogy szól, kötötték az ebet a karóhoz, hogy az eredetinek semmi értelme.

Csoda, hogy Diridér füle nem kezdett füstölni.

Végül, meglepő módon, Hébehó oldotta meg a problémát: morogva közölte, hogy úgy éneklék, ahogy Téalapó szereti, és ha a kicsik sokáig folytatják az óbégatást, amit ő már mérhetetlenül un,

hát tesz róla, hogy jövő évben mind a rénszarvasok istállóját takarítsák. Erre a kiskrampuszok behúzták a nyakukat, és nem ellenkeztek tovább.

Diridér már rá sem mert pillantani az órára, mikor újramezték a dalt, már azt sem számolta, hanyadjára. De ezúttal legalább végre tényleg úgy szólt, ahogy a nagykönyvben meg van írva.

– Ez csodálatos volt! – csendült mély, barátságos hang az ebédlő ajtaja felől, amikor a végére értek.

– Téliapó! Hamarabb hazaértél! – rikkantotta Foltos.

Hatalmas felbolydulás támadt, a manók és a krampuszok tülekedve siettek, hogy megöleljék Téliapót. Diridér azonban félrehúzódt, és bármennyire is igyekezett, nem tudta elrejtetni a csalódottságát.

– Diridér, mi a baj? – szólította meg Téliapó.

A manók és a krampuszok elcsendesetek, mindannyian Diridér felé fordultak.

– Meg akartunk lepni, de nem sikerült. Nem készültünk el időben – motyogta Diridér remegő hangon.

– De hát megleptetek! – ellenkezett Téliapó széles mosollyal. – Ennél szebb üdvözlést el sem tudnék képzelni, hiszen ez az egyik kedvenc dalom, ráadásul ilyen szépen énekelni még sose hallottam.

– De egy egész műsort összeállítottunk neked! Ez lett volna az ajándékunk. Te minden évben megajándékozol minket, és azt akartam, hogy idén te is kapj tőlünk ajándékot. De nem sikerült – hajtotta le a fejét szomorúan Diridér.

– Ugyan-ugyan, ma senki sem búslakodhat – mosolyodott el Téliapó. – Elárulok nektek egy titkot; figyelsz, Diridér? – Téliapó megvárta, hogy Diridér bólintson, csak aztán folytatta. – Az ajándék lényege nem maga az ajándék, hanem a szeretet. Amivel adjuk, amivel készülünk, amivel gondolunk a másikra. Ti magatok vagytok az ajándék, Diridér.

Diridér arcán lassan mosoly derengett fel, aztán Téalapóhoz szaladt, és szorosan megölelte. Téalapó gyengéden megveregette a hátát, majd a többi manóra és krampuszra nézett.

– No, most énekeljtek nekem még valami szépet!

A manók és a krampuszok pedig énekeltek, köztük talán Diridér a leghangosabban.

Wéber Anikó: Boróka varázslata

Egy hideg, téli péntek délutánon bezárt a könyvtár. Lepakcsolták a lámpákat, így Boróka, az egyik könyvtári manó bátran előbújhatott, és levehette a süvegét.

Nem kellett attól tartania, hogy meglátja valaki. Felugrott az ablakpárkányra, az orrát az üvegnek nyomta, és kikukucskált. Nagyon tetszett neki a kinti táj. Hatalmas pelyhekben hullott a hó, és mindent beborított. A fák alatt három gyerek ugrált örömeiben. Egyszer csak az egyik hópohely egy kisfiú tenyerébe hullott, és apró lánnyá változott. Épp olyan volt, mint egy manó, csak fehér csillagokból állt a ruhája. A gyerekek felkiáltottak örömükben, és megcsodálták. Együtt táncoltak vele.

Boróka a könyvtár ablakából vágyakozva nézte őket.

– Bárcsak engem is látnának a gyerekek, és együtt játszhatnék és táncolhatnék velük a hóban! – sóhajtotta.

Meghallotta ezt Ballada, a könyvtár legidősebb manója, és rögtön felemelte a mutatóujját.

– Ne álmodozz, Boróka! Tudod, hogy minket nem láthatnak meg a gyerekek. Amint levesszük a manósüvegünket, és felfedez egy ember, kővé változunk – figyelmeztette.

– Én mégis játszani akarok a gyerekekkel, mint az a hópihel! Csak van valamilyen varázslat, ami segít! – makacskodott Boróka.

Ballada megrázta a fejét.

– Én nem hallottam ilyen varázslatról. De nagyon messze, a világ legrégebbi könyvtárában talán tudnak neked segíteni a manók. Ott esetleg ismernek ilyen varázslatot.

– Akkor elutazok oda! – döntött Boróka.

Még aznap este útra kelt. Hiába figyelmeztette Ballada, hogy nagyon hosszú és fárasztó az út, Boróka nem ijedt meg. Megtöltötte a tarisznyáját gombával és mézeskaláccsal, és elindult.

Három napon át gyalogolt. Hét napon át utazott egy hattyú hátán tavakon és folyókon. Tizenkét napon át vitte őt egy róka erdőön és mezőön keresztül.

Így érkezett meg a világ legrégebbi könyvtárába. Ott a manók elárulták neki, hogy egyetlen módon láthatják a gyerekek: álmukban.

Ha éjszaka melléjük fekszik, és a párnájukra hajtja a fejét, akkor álmukban együtt játszhatnak majd. Boróka alig várta, hogy kipróbálja a varázslatot. Sietett haza.

Tizenkét napon át vitte őt a róka erdőön és mezőön keresztül. Hét napon át utazott a hattyú hátán tavakon és folyókon. Három napon át gyalogolt, mire a saját könyvtárához ért. Épp nyitva volt.

Boróka a könyvespolcokon ugrálva figyelte az olvasó gyerekeket, és kiválasztott közülük egyet. Azt a pici fiút, aki hat mesekönyvet is hazavitt. Boróka láthatatlanul vele tartott. Megvárta, amíg otthon lefekszik, majd a párnájára ugrott, és lehajtotta rá a fejét. Hirtelen Boróka is elálmosodott.

Álmában találkozott a kisfiúval, aki látta őt. Együtt játszottak a hóban. Még a lánnyá változott hópehellyel is összebarátkoztak, akit Hangának hívtak. Hármásban táncoltak a fehér fenyők alatt egészen reggelig. Amikor felkelt a nap, Boróka is felébredt. Gyorsan kisurrant a szobából, de még épp meghallotta, amint a kisfiú elmeséli az anyukájának:

– Képzeld, álmomban láttam egy igazi manót! Borókának hívják, és a könyvtárban dolgozik – újságotla boldogan. Boróka pedig elmosolyodott. Örült, hogy sikerült a varázslata.

Kováts Judit: A Tátra virága, avagy mese az igaz szerelemről és a havasi gyopárról

Csillagfűrt, a manó mamák legöregebbje éppen mézeskalácsot sütött. Őt- hat könyvtári manó ifjanc sürgölődött körülötte, akik lesték minden mozdulatát, boldogan segítettek a tészta nyújtásában, formázásában.

– Csillagfűrt mama! Kinek készül ez a rengeteg mézeskalács?

– Ajándék lesz a távoli rokonainknak. Ma csak szív alakú mézeseket készítünk, és közben elmesélek nektek egy gyönyörű tátrai mesét, amit a „K” betűnél találtam a minap.

És már bele is kezdett a mesélésbe:

Hol volt, hol nem volt, a Tátra kilencszázkilencvenkilenc csúcsának legmagasabbikán, jóval a felhők fölött volt egy vár, a Télkirály vára. Annak a várnak legmagasabb tornyában, a toronynak is legeslegszebb szobájában lakott a Télkirály Tündérlánya, aki ha kinézett annak a szép szobának az ablakán, kopár sziklafalakon kívül mást nemigen látott, ugyanis a magashegyeken akkoriban még nem nyíltak virágok. Azért Tündérlánykának vidáman teltek a napjai. Hol a madarakkal társalgott, hol a felhőkkel labdázott, hogy s hogy nem azonban egyszer a mély völgybe talált lenézni, s éppen akkor jutott eszébe lenézni, amikor atyja Nyárkirály követével, Tavaszkirályfival vívta szokásos, minden évben esedékes harcát, és törvényszerűen hátrálni kényszerült, amin Tündérlányka erősen elszomorodott. Könnyei záporosóként hullottak alá, hirtelen azonban abbahagyta a sírást, mert olyat látott, amelyet életében sohasem, hiszen sohasem nézett még le a mélybe. Nos, amitől elállt a lélegzete és elapadtak a könnyei, az nem más volt, mint ezer, tízezer, százezer színpompás virág, amint Tavaszkirályfi diadalmas hadának nyomában kidugja fejét a földből. Olyan csodálatosak voltak azok

a virágok, hogy szavakkal leírni lehetetlenség őket. Tündérlányka is csak ámult és bámult, aztán vállára kanyarította szivárványköntösét, és hármásával véve a lépcsőfokokat leszáguldott a toronyból. Keresztülrohant a termeken, a felső váron, az alsó váron, a várudvaron, ki a vár elé, ahol annyit sem engedvén szegény apjának, hogy kifújja magát, rögvest a nyakába ugrott, és vágyakozva így szólt:

– „Ha ezek közül a csodálatos virágok közül egy is a miénk lehetne, fél királyságunkat odaadnám érte!”

– „Elment a józan eszed!” – lihegte jégszakállába a Télkirály. – „Ellenségünk győzelmi jelvényeit otthonunkba hozni! Különb is, Fagyúrfi? És vén Hidegségnéni? Elpusztítanák mindet nyomban!”

Tündérlányka erre nem tudott mit felelni, csak hümmögött bánatosan. Azonban őt nem olyan fából faragták, aki az első akadálnál megfutamodik és fölhagy terveivel: éjjel-nappal azon törte most is a fejét, hogyan tehetne mégis szert az olyannyira vágyott virágokra, és miképpen védelmezhetné meg őket Fagyúrfi és vén Hidegségnéni jeges leheletétől.

Mindeközben sejtelve sem volt róla, hogy van valaki, akinek az minden vágya, hogy teljesítse a kívánságát! Nem másról, mint Tavaszkirályfiról volt szó, aki hadai élén olyan gyorsan nyomult előre, hogy akaratlanul is meghallotta Tündérlányka apjával folytatott párbeszédét. Meg is látta őt a vár aljában és természetesen azonnal beleszeretett. Óriási akadály tornyosult azonban előtte, de korántsem Fagyúrfi vagy vén Hidegségnéni képében!

Tudvalévő, hogy a virágok az idők hajnalán abszolút szabadságban éltek, nem ismerték sem a kert, sem a váza vagy cserép rabságát. Tavaszkirályfi számára alattvalói jogai szentek és sérthetetlenek lévén, gyűlést hirdetett a kerekerdő közepére, hogy

megkérdezze, melyikük lenne hajlandó átköltözni Tündérlányka birodalmába? Nem akadt jelentkező.

Ékes szavakkal kérte őket, legyenek szíve szerelmének követői, cserébe halhatatlanságot ígért, de mindhiába, a margarétától a tulipánon át a dáliáig, egyikük sem akarta elhagyni otthonát. Szegény Tavaszkirályfi mit tehetett ezek után? Nem evett, nem aludt, csak emésztette magát, de annyira, hogy elhanyagolta még a kötelességeit is!

A kárörvendő fagy szabadon grasszált, az északi szél kiverte a magot a földből, mindeközben ő csak járkált le s fel a kerekerdőben, addig járkált, míg kimerültségében az égisz éri fenyő tövében össze nem rogyott, s ott a finom gyantaillattól nyomban el nem aludt. Azonban még álmában is Tündérlányka után sóhajtozott, és olyan keservesen sóhajtozott, hogy feje mellett a semmi kis gyopár, aki nagy szerénységében úgy összehúzta magát, hogy az avarból az orra alig látszott ki, annyira meghatódott, hogy elhatározta, fölládozza magát és elmegy szerelmi követnek.

Tavaszkirályfi izgalomtól remegve, kezében a virágocskával lépett Tündérlányka elé, hogy megvallja neki szerelmét. Tündérlányka azonnal lángra lobbant iránta, és rögtön eszébe jutott az is, hogyan védelmezheti meg Fagyúrfítól és vén Hidegségnénitől Tavaszkirályfi szerelmi zálogát, a bájos kis gyopárt: hófehér ködmönöcskét varrt neki, abba öltöztette, s úgy vitte Tavaszkirályfival együtt atyja elé.

– *Szép, szép* – dörmögte jégszakállába a Télkirály, aki őszintén szólva nem nézte jó szemmel Tavaszkirályfit az udvarában, hiszen az mégiscsak ősellensége, a Nyárkirály fia volt, s mindenéves hátrálására, vagy ha úgy tetszik, vereségére emlékeztette.

Azonban a leánya kedvéért mégis erőt vett magán, és túrt, túrt, túrt, igaz, hogy túrés közben egyre sűrűbben és hevesebben rázogatta jégszakállát. És egyszer csak végére ért a türelemnek,

havat, jeget kavarva, és orkánerejű szelet fújva leűzte Tavaszkirályfit a Tátra mind a kilencszázkilencvenkilenc csúcsáról.

Az igaz szerelem azonban hatalmasabb bárkinél és bárminél, s Télkirály, Fagyúrfi, vén Hidegségnéni együtt sem akadályozhatják meg Tavaszkirályfit abban, hogy amikor eljön az idő, ismét meginduljon hadával, és visszatérjen az ő Tündérlánykájához, aki Tavaszkirályfi örökkévaló szerelmén felül a világ legszebb virágoskertjét is magáénak tudhatja immár. Ugyanis, amikor a virágok híret vették, hogy a jelentéktelen, semmi kis gyopár milyen finom, puha ködmönöcskét kapott, s az örök szerelem jelképeként világhíres, sőt, halhatatlan lett, egymás után siettek a birodalmába.

– Milyen csodaszép mese – mélázott el Ballada, a legöregebb manó, akit időközben a konyhába csalt a készülő mézecalácsok illata.

Átölelte feleségét Csillagfürtöt, szeretettel simított végig Csillagfürt mama kis süvegén, amelynek csúcsán egy picit havasi gyopár függő díszelget. Ballada különös kalandok árán hozta el Csillagfürt mamának Svájcból a kis gyopárt, de ez már egy másik történet.

Hermann Marika: A csíkos manósüveg

Emma minden nap elment a könyvtárba mesét olvasni. Egyik nap az új csíkos sapkáját vette fel. Amikor megérkezett, ott termett előtte egy apró manó.

– Ha nekem ilyen csíkos süvegem lenne, én lennék a világ legvagányabb könyvtármanója – mondta, és sóvárogva nézegette Emma sapkáját.

– Hiszen a te sapkád is csíkos – mondta Emma, és a manó sapkája fele bökött. A kis manó ijedten hátraugrott.

– Vigyázz! Ha leesik a süvegem meglátnak, és menten kővé válok! – kiáltotta.

– Én látlak, de mégsem válsz kővé – nevetett Emma.

– Csak azért, mert te hiszel a mesékben – mondta a manó, és bemutatkozott: – Tommanó vagyok.

– Emma – mutatkozott be Emma is.

Ettől kezdve minden nap együtt olvastak, és nagyon jó barátok lettek. Ám egyik nap Emma nem jött. És nem jött másnap sem, és harmadnap sem.

– Megnézem mi lehet vele – gondolta Tommanó, és elindult Emmáék háza felé. A szobába érve, ott találta Emmát az ágyon, lázas betegen.

– Mit tegyünk, ha már a tudós doktorok se tudtak segíteni? – szomorkodtak Emma szülei.

– Hívjuk el Csozsi doktort – javasolta anyu.

– Csozsi doktor már csoszogni is alig tud, és még mindig hisz a mesékben – legyintett apu. Ám, mivel nem volt jobb ötletük, elhívták az öreg doktort. Csozsi doktor alaposan megvizsgálta Emmát.

– Hm, hm. Ez különös, nagyon különös – dűnnyögte magában, majd Emma szüleihez fordult.

– Itt csak egy jó varázslat segíthet – mondta. Emma szülei csalódottan néztek rá, de Tommanó azonnal megértette mit kell tennie. Visszaszaladt a könyvtárba, és izgatottan keresett, kutatott a régi könyvek között.

– Megtaláltam! – kurjantotta boldogan, egy régi, poros könyvet szorongatva.

– Mit találtál meg? – dugta ki a fejét Cikkcakk az egérlukból.

– A varázslatot, ami meggyógyítja Emmát – lelkendezett Tommanó. – Manósüveg, csíkos sapka, Meggyógyul az, aki kapja, Kővé dermed, aki adja!

– Kővé dermed, aki adja? – nézett ijedten a könyv soraira.

– Most mi van? Nem jó a varázsige? – kérdezte Cikkcakk, és odasurrant a manóhoz.

– A varázsige jó. De ígérd meg, ha velem bármi történik, visszahozol ide a könyvtárba.

A kiségér meglepődött a manó szavain, de rábólintott.

– Megígérem – cincogta.

Erre Tommanó már futott is Emmához. Cikkcakk alig bírta követni. Emma szobájába érve a manó levette csíkos süvegét, és a kislány fejére tette.

– Manósüveg, csíkos sapka, Meggyógyul az, aki kapja, Kővé dermed, aki adja! - hadarta izgatottan a varázsigt. Emma anyukája odanézett, és felkiáltott.

– Ott egy manó! –, és abban a pillanatban Tommanó kővé vált.

Cikkcakk riadtan bámult rá, aztán eszébe jutott a manónak tett ígérete. Felkapta a kőmanót, és futott vele vissza a könyvtárba.

A manó varázslata hatásos volt. Emma napról-napra jobban érezte magát. Amikor meggyógyult, első útja a könyvtárba vezetett, de hiába kereste a barátját. Nem lelte sehhol. Egyszer csak a polcon meglátta a kőmanót.

– Te voltál Tommanó, aki meggyógyított engem, és most kőmanó vagy – suttogetta. Aztán gondolt egyet. Kettévágta a

szép csíkos sapkáját, és varrt belőle egy pirinyó manósüveget, meg egy sálat.

– Köszönöm, amit értem tettel - mondta, és a kőmanó fejére tette a süveget, nyakába a sálat.

– Most már te vagy a világon a legvagányabb könyvtármanó – mondta kedvesen.

Ebben a pillanatban a kő megrepedt, és Tommanó életre kelt. Ott állt Emma előtt, az új, csíkos süvegében, sállal a nyakában.

– Köszönöm! – kurjantotta, és már futott is a többiekhez.

Büszkén mutogatta nekik süvegén a színes csíkokat, na és a csíkos sálat. A könyvtármanók csak ámultak-bámultak.

– Neked van a világon a legszebb csíkos manósüved. Na és ez a sál! Erre aztán büszke lehetsz! – mondogatták.

– Ez igaz! De én nem erre vagyok büszke

– Nem? Akkor mire? – csodálkoztak a könyvtármanók.

– Arra, hogy nekem van a világon a legeslegjobb barátom – mondta csillogó szemekkel Tommanó, és boldogan futott vissza Emmához.

Kokas Bálint: Remény, a mogorva manó

Morci paprikapiros fejjel toppant be a könyvtárba, amely már zsúfoltságig megtelt Manófalva lakóival. A mintegy 150 éves, 15 centis jövevény földhöz vágva zöld süvegét, szúrós szemmel nézett társaira. Mindenki ünnepi süveget húzott, a könyvtár szépen feldíszítve örvendt az ott születő kétszáz manónak. Amerre nézett tortákat és nagyobb-nagyobb ajándékokat látott. Az ünnepelt a terem közepén egy arany széken ült.

– Boldog 134. születésnapot testvérem, Merengő! – Kiáltott dühösen, állva az őt bámuló, hol megdöbbsent, hol dühös szempárakat. - Kösz, hogy nem hívtál meg! Remélem, rátok szakad ez a sok finomság! – Majd elgondolkodva megvakarta ősz fejbűbóját és rosszindulatúan hozzátette. - Sőt! Remélem Káosz is felköszönt!

Hatalmas moraj futott végig a társaságon. Több manó felsikoltott Káosz neve hallatán.

– Hogy mondhatod ilyet???

– A legnagyobb ellenségünk, Káosz?

– Aki minket be akar zárni a tornyába...A sárkány....

– Miért ilyen gonosz, Morci... Már megint???

Az ünnepelt, Merengő, csak békésen felemelte vékony mutatóját, ezzel csendre intve a zúgolódó tömeget és egy darabig tűnődve nézte testvérét.

– Szerettelek volna meghívni, testvérem – szólt békés nyugalommal. – De tartottam tőle, hogy mogorva viselkedéseddel szunnyadni küldöd az önfeledt szórakozást, és próbára teszed barátságos természetünket. Mint ahogy tetted azt 133 alkalommal. Fáj, hogy legősbibb ellenségünk martalékává kívánsz!

A többiek éljenezni kezdtek, és szinte csak Morci hallotta az erdei manó mondatának befejezését:

– Milyen sajnálatos, holott eredeti neved, Remény!

– Ugyan már! – csattant fel Morci és lábával akkorát dobantott, hogy a könyvtár falai beleremegtek. – Ki hiszi el a meséket? Méghogy barátságos természet? – Hangjából perzselt a gúny, megvetés. – Tüstént előjön „a szeretet a legfontosabb” és a „változz meg testvérem!” szöveg is, igaz? Meg se várom! Éreztétek magatokat pocsekul!

Azzal sarkon fordult és magára hagyta az ünneplő csipet-csapatot és dűnnyögve megindult a Kerekerdő felé. Egy kis, gyönyörűen kéklő patakocska folydogált ott, szeretett volna annak a partjára ülni, hogy viharos szívét lecsillapítsa.

Utálta az ünnepeket. Különösképpen a születésnapokat. Nem, nem ő volt a Grincs (és rokonságban se állt vele, ezt biztosan tudta!), viszont szerzett kellő rossz élményt ahhoz, hogy rájöjjön: minden ünnep hazugság. Minden manó gonosz. Kivéve őt, persze!

Sose felejtí el az ő első születésnapját.

Manófalva lakói nagy lelkesedéssel készültek megünnepelni őt, de...! Éppen buliba tartott vadlúdjával, Gilgamessel, amikor a hófehér lúdja figyelmeztette: valami történt utasa arcával. Morci tele lett apró, piros pöttyökkel. Valami rosszat ehetett...

Amikor a többiek meglátták, csak kacagtak rajta, kicsúfolták őt. Úgy hívták „Pöttyös manó!” Hosszú évekig tréfálkoztak vele. És bár nyugtatták, hogy szeretik őt, csak mókásan nézett ki, egy életre kiábrándult a népségből. Egyébként a pöttyöknek egy hét múlva nyoma veszett. De ha a lelkedet sebzik meg, annak egy életre nyoma marad. Pöttyös Manó a homályba veszett, de az ő szíve megkeményedett. Így ragadt rá egy újabb név: Morci. De már kicsit se foglalkozott vele...

Miközben gondolatai ekképpen áramlottak, az addig szikrázó napsütés egycsapásra szertefoszlott.

– A csudába! Mi történik? – kérdően nézett fel az égre. Sötét felhők gyülekeztek Manófalva felett. Ez pedig mindig csak egyet jelentett: Káosz, a sárkány felébredt...és vadászni indult.

Pár éve színét se látták, de akárhányszor megjelent a 150 éve alatt, mindig sötét felhők adták hírül jöttét. Ha pedig felbukkan, egyetlen cél vezérli: manókat akar gyűjteni, hogy rabságba taszítsa őket sötét tornyában, fent a köd burkolta hegycsúcson.

– Káosz tényleg felköszönti! – Morci nem tudta visszatartani a nevetést. – Jól beletrafáltam!

Ahogy egyre közelebb ért a folyóhoz, már hallotta is a hatalmas egyfejű sárkány szárnyainak csapkodását.

– Remélem, egyedül maradok...

Már látta az erdő szélét, szinte látta magát, ahogy a friss víz partján ücsörög és...

– *Egyedül maradsz! Egyedül maradsz!* – kiáltott benne fel egy ismeretlen hang. - *Örökké...Egyedül!*

Megállt. Érezte, hogy izzadni kezd. Apró kezei megremegtek.

– Mindig...mindig...egyedül!

– Nem! – Kiáltott fel, kétségbeesetten és az addig oly lassan múló idő hirtelen peregni kezdett. Az események azon nyomban felgyorsultak.

Szárnyak suhogását hallotta feje fölött. Nem a sárkányét.

– Gilgames, barátom! Tudod a dolgod! – utasította lágyan, miközben felpattant egyetlen hű barátjára. – Előre!

Nem kellett sokat repülniük és már látta is!

– Ne! Elkésünk! – suttogta riadtan. – Siess, jó ludam!

A sárkány a könyvtár felett körözött, ami a nagy lángcsóvától égni kezdett.

Az ünneplő manók bepánikolva, sikoltva hanyatt-homlok menekültek, ki merre látott. Teljes volt a zűrzavar. Na meg a félelem!

Morci azonban kicsit sem félt. Volt egy terve, ha nem hibázik, mindenki megmenekül!

Előrehajolt és hófehér ludja fülébe súgott valamit.

– Segítségg!!! – Fentről Merengő kiáltását hallotta meg. Testvére a tűz kellős közepén állt, miközben a könyvtár boltozata recsegve omlani kezdett.

– Mentsük meg!

Miközben Gilgames zuhanórepülésben landolni kezdett a kétségbeesett manó felé, Morci hatalmas lendülettel rávetette magát a sárkány hátára. Az kapálózva le akarta dobni magáról. De hasztalan lőtte ki lángcsóvát, a bátor manó erősen tartotta magát a „nyeregben”. Közben egyik szemével figyelte, ahogy Merengő elkapja Gilgames szárnyát és felpattan rá.

Összenéztek. A két testvér egymásra mosolygott. Volt ilyen pillanat számukra? Talán soha.

– Köszönöm! – formálta ajkaival Merengő és a sárkány mellé repültek.

Ebben a pillanatban azonban Káosz leleményesebb volt: hirtelen lerántotta magáról az erős manót, aki zuhanni kezdett. Zuhanni. A mélybe!

– TESTVÉREM!!! – kiáltott meghökkenve Merengő. A lúd, azon nyomban ismét zuhanórepülésbe kezdett.

Hallották, ahogy Morci nagy koppanások közepette talajt ér. Gilgames könnyezni kezdett.

Káosz újabb lángcsóvát akart kilövelni, de a fehér lúd könnyei hirtelen elvakították. Minden erejét elvesztették.

Hirtelen hófehér aranykőd ereszkedett le. A tűz a semmivé lett. Káosz iszonyú ordítás közepette szintén zuhanni kezdett, és holtan nyekkent a földre. A manók értetlen találgatásokkal néztek egymásra.

– Mi történt? Mi történt, Morcival???

Az aranyköd gyönyörű fátyol alá vonta Manófalvát.

Gilgames könnyezve feküdt, gazdája élettelen teste mellett. Merengő és a többiek a süvegüket leemelve, szintén köré gyűltek. Morci arca békésebbnek tűnt, mint eddig valaha.

Valami áldott, meghitt csend vette őket körül.

– Ó most...meghalt? – kérdezte az egyik manó halkán, mélységes gyásszal a hangjában.

Senki nem felelt. Pár pillanat múlva, már minden manó a könnyeivel küszködött.

– Meghalt? Meghalt?

– Elment! Elment a testvérem! – kezdte zokogva Merengő, átölelve, szorítva elhunyt testvérét. – Sosem mondhattam el neki, mennyire hálás vagyok, amiért él! Hogy mennyire szeretem. Még, ha nem is úgy érezte én őszintén...

– Ha agyon szorítasz, biztos végem! – csendült fel Morci hangja hirtelen, tréfálkozóan – Megköszönném, ha elengednél! Sose voltam ölelgetős!

Minden eddiginél nagyobb értetlenség ült ki az arcokra.

– Ez meg... Hogyan?... Mi történt??

Morci ráemelte tekintetét Gilgamesre, aki boldogan rezgettette a szárnyait, majd az őt körülvevő tömegre pillantott.

– Énem egyik része valóban meghalt! – szólt komoly meghittséggel. – De három dolgról azt hiszem, elfeledkeztetek, pajtikáim! Egy: a szeretetnek gyógyító ereje van. Kettő: mondják, a remény hal meg utoljára! Három: a valódi nevem, Remény!

Üdvrivalgás és kitörő éljenzés volt a válasz.